

DIRVA

BREŽNEVAS BONNOJ

Prašo talkos Sibiro išvystimui

Neseniai rašėme šioje vietoje, kad kanclerio Brandto Ostpolitik buvo nuvylusi vokiečius. Sovietai gavo ko norėjo, bet vokiečių laukiami 'menshliche Erleichterungen' liko viltimi. Faktinai sovietų politikos žinovai to ir tikėjosi. Jie skaičiavo, kad sovietai nenorės laikytis susitarimo dvasios. Ne tik nenorės, bet ir negalės, nes plačiu mastu praversti 'žmogišką palengvinimą' suardys sovietinio režimo pagrindą. Ko realiai buvo galima tikėtis, yra tik išimties iš bendrų taisyklių tam tikram vokiečių kilmės asmenų skaičiui. Buvo nesunku sugalvoti ir santykių raidos scenari-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

jų. Susitarimo praktišką įgyvendinimą susilauks klišių. Kaip padėtis atrodo visai beviltiška kaip 'Deus ex machina' Bonnoje nusileis pats Brežnevas ir bent dalis klišių bus pašalinta. Bet Brežnevas, atrodo, nenorėjo laikytis tokio aiškaus plano. Pažadėta viešnagė Vakarų Vokietijoje buvo atidėliojama, bei kai nusivylimas ir Ostpolitikos kritika pasiekė aukščiausią laipsnį, Brežnevas pranešė, kad atvyksįs į Vakarų Vokietiją gegužės 12 dieną. Jis pasiūlė pas save vokiečių ambasadorių

Maskvoje Ulrich Sahm ir
jam dvi valandas dėstė
savo problemas ir norus.

Brežnevas, kuris ne-
 turi jokios valstybinės po-
 zicijos, nenori oficia-
 laus vizito. Jis norėtų pa-
 kartoti savopasimatymą
 ir pasitarimus su Brand-
 tu pradėtus prieš pusant-
 rų metų Krimo Oreandos
 vietovėje. Jis nenorėtų
 su Brandtu konferuoti Ba-
 varijoje, bet greičiau kur
 nors Rheino krašte.

Toje idiliškoje vietovėje, kurios vokiečiai dabar ieško, Brežnevas Brandtui pakartos tą, ką sakė Sahmui. Sovietai nuoširdžiai nori taikos. Dar daugiau, jie nori ūkiško bendravimo.

Abiejų kraštų prekybos santykiai toli gražu, anot Brežnevo, neatitinka abiejų kraštų potencialui. Abi 'didžiosios tautos' -- anot Brežnevo -- turėtų kartu išnaudoti Sibiro turtus, kurių užtekų bent 250 metų. Už vokiečių įnašą kapitalais ir žiniomis sovietai atsilyginsią žaliavomis arba norėtų gauti tokį kreditą, kokį gauna ūkiškai besivystą kraštai, būtent, palengvintom sąlygom. (Idomu, kad vokiečių Spiegelio 'cover story' apie tuos Sibiro turtus buvo skeptiškesnė, negu dabar amerikiečių Time 'cover story').

Brežnevas atveš ir do-
vanų. Jo vizito proga bus
pasirašyta sutartis, vo-
kiečių 'Lufthansai' lei-
džianti pradėti skridi-
mus per Sibirą į Toli-
muosius Rytus. Be to, ir
sutartys apie kultūrinį ir
techninį bendravimą.
Tos sutartys iki šiol nebu-
vo pasirašytos, nes so-
vietai nenorėjo, kad į jas
būtų įtrauktas ir Vakarų
Berlynas. Dabar atrodo,
kad sovietai su tuo su-
tiks. Iš savopusės Brand-
to vyriausybės pasiūlys
Bonnos seimui iki gegu-
žės 12 dienos ratifikuoti
'Grundvertrag' su Rytų
Vokietija, kuria praktiš-
kai pripažįstamas jos su-
verenumas. Po to abu
kraštai prašysis priima-
mi į Jungtines Tautas.
Kai tas bus padaryta,
Brežnevas paspausiąs
Rytų Vokietiją laikytis
'žmogiškų palengvinimų'
pažadų.

Sovietai davē suprastī kad jē padarys nuolaidy ir pasitarimuose Helsinkyje dēl Europos saugumo konferencijjos eigos ir rezultaty. Iki šiol jē priešinosis i konferencijjos nutarimus iŕtraukti žmonių teisių ir tautų apsisprendimo principā, kurio pageidavo Bonna, dabar jē sutinka šioje sriytyje padaryti kompromisų. Žinia, tai bustik principinis pareiškimas be praktiškų pasėkų.

Visa tai turėtų sudaryti daugiaupalankią atmosferą praktiškiems ūkiškiems susitarimams.

(Nukelta i 2 psl.)

TRIUKŠMINGAS LB VIDURIO VAKARŲ APYGARDOS SUAŽIAVIMAS

ANTANAS JUODVALKIS

Suvažiavimas įvyko š. m. balandžio 1 d. Jaunimo Centre, Chicagoje. Suvažiavimas pradėtas su 45 min. pavėlavimu. Tvarkingieji atstovai ir vėl turėjo prarasti laiką dėl apsileidėlių.

Suvažiavimą atidarė apygardos pirm. Romualdas Kronas, trumpu žodžiu pasveikinęs apylinčių atstovus ir svečius. Invokaciją sukalbėjo kun. A. Kežys, S.J. Sveikino JAV LB Tarybos prezidento pirm. V. Kaman-tas.

Susirinkimui praversti pirm. R. Kronas pasiūlė tris asmenis: J. Ardį, A. Juškevičių ir P. Indreiką, o sekretoriauti Janušką ir V. Šadauską. Susirinkimas pasiūlė savo taip pat tris asmenis. To kiu būdu įprezidiumą viso buvo pasiūlyti šeši asmenys (be sekretoriato). Kadangi nė vienas iš pasiūlytųjų savo kandidatiūros neatsiėmė, tai teko statyti balsavimui. Taip pat balsavimo keliu buvo nuspręsta rinkti trijų asmenų prezidiumą.

Pusiau slapto balsavi-
mu buvo išrinkti: Br. Nai-
nys, J. Ardys ir A. Juš-
kevičius. Prezidiumo su-
darymas užtruko visą
valandą ir iškaičius pa-
vėlavimą, nustojome
dviejų valandų.

Pirminkinkauti ėmėsi Br. Nainys ir prašė susirinkusiųjų kooperavimo. Prieš pradėdamas savo pareigas, pasikvietė įtal ką Tarybos prezidiumo sekretorių V. Kleizą konsultantu, mūsiškai tariant -- advokatą (toliau taip ir vadinsiu). Tai buvo naujovė, kuri atstovams atsiėjo porą valandų ilgiau užtęsti susirinkimą. Po kiekvieno iškeltos klausimo, advokatas aiškino kaip reikia jį svarstyti ar visai ne-

svarstyti. Jei pripažino svarstytinu, tai susirinkusieji turėjo balsuoti. Tokiu būdu, buvo sugaišta ne viena valanda laiko. Tokią prabangą gali sau leisti parlamentariai, gauną už tai algas ir turį marias laiko, bet ne apylinkių atstovai, aukoją lietuviųbei savo laisvalaikius.

Registraciją vykdė: K. Povilaitis, A. Stakėnas, V. Kudirka ir J. Tijiūnas. Į nominacijų komisiją buvo pasiūlyti: J. Šlaugas, V. Raciūnas, S. Jakubaitis, K. Čepaitis, J. Siauciūnas ir St. Ingauinis, nors rinkimai ir nebuvo darbotvarkėje numatyti.

Registruojantis, kiekvienas atstovas, gavo darbotvarkę ir pirm. R. Kro no apyskaitinį pranešimą. Pirmininkaujam perskaičius darbotvarkę, Cicer o apyl. pirm. ir prezidiumo narys A. Juškevičius, pareiškė nusistebėjimą, kad pasiūlytoji suvažiavimui darbotvarkė neatitinka prieš mėnesį apylinkėms prisiųstai. Remiantis įstatų 67 paragrafu, suvažiavimui turėjo būti pateikta ta darbotvarkė, kuri buvo išsiuntinėta apylinkėms. Nežiūrint įsakmaus įstatų nurodymo, apyg. pirm. R. Kronas, suvažiavimui pasiūlė pakeistą darbotvarkę, net apie tai nepainformavęs. Čia ir advokataujantis Kleiza nistie negalėjo išpašyti, bet vis tiek pirmininkaujantis siūlė priimti naująją darbotvarkę. Po ilgokų pasisakymų, V. Kamantas pasiūlė papildyti naująją darbotvarkę nauju punktu: Apyg. valdybos ir Kontrolės komisijos rinkimų klausimas. Priėmus

(Nukelta į 2 psl.)

Sol, Aldona Stempužienė, pirmą kartą 1959 m. atlikusi Carmen vaidmenį Chicago's Lietuvių Operoje, šiais metais grįžta į Chicago's Lietuvių Operą ir dar kartą balandžio 29 ir gegužės 5 d. atliks Carmen -- visų dainininkių išsava ją vaidmenį.

J. Carlos nuotrauka

ALDONA STEMPUŽIENĖ IŠSKIRTINA DAINININKĖ

Aldonai Stempužienėi ryškesnis vokalinio talento pripažinimas tenka 1954 metais, kai ji Ohio valstijos dainininkų konkurse buvo paskelbta geriausiaja dainininke ir Chicagoland muzikos festivalyje laimėjo pirmąją vietą ir aukso medalią kontraltų grupėje. Šių laimėjimų amerikiečiuose paskatinta, Aldona Stempužienė pradėjo rimtai ruoštis muzikinei karjerai ir 1956 metais Clevelando miesto bibliotekos salėje dainavo savo pirmąjį rečitalį.

Muzikinio darbo dvidešimties metų laikotarpyje solistė paruošė platų vokalinį repertuarą, kurio skalė apima liaudies dainas, originalias kompozicijas, meno dainas ir operas; stilių atžvilgiu jos repertuaras siekia baroką ir avangardinę muziką. Clevelando Plain Dealer kritikas Robert Finn, vertindamas solistės rečitalį, įvykusį 1967 m. Muzikos instituto salėje, pastebėjo, kad Aldona Stempužienė yra išskirtina dainininkė dėl dviejų priežasčių. Pirma, jos repertuaro plati skalė, o antra -- jos sugebėjimas atlikti tuos kūrinis išskirtinai meninėje aukštumoje.

Solistės įnašas lietuvių muzikinį gyvenimą yra įvairus, šakotas ir įtaigus mūsų muzikinio gyvenimo tėkmei. Aldona Stempuzienė ypatingai ryškiai iškyla kaip savita ir subtyli lietuviškų

dainų interpretatorė ir
lietuvių kompozitorių mo-
derniosios muzikos at-
skleidėja. Šiame plote
jos įnašas yra tikrai sva-
rus.

Dariaus Lapinsko avangardinės kūrybos veikalus Les Sept Solitudes, Ainių dainas ir Mergaitės daliai Aldona Stempužienė įdainavo plokštelėse, atliko koncertuose, dainavo pagrindivius vaidmenis kompozitoriaus opereose Lokys, Maras, dalyvavo De Paul universiteto naujosios muzikos koncertų serijose.

Jos dažnos gastrolės Pietų Amerikoje susilaukė gražas dėmesio, kuris išsakytas Medellino dienraščio Colom-biano kritiko Dr. D.Y. de Sucre straipsnyje: "Al-dona Stempuzienė ... vi-suose kūriniuose pulsuo-ja savo balso grožiu, tech-

nika, giliu emociņu po-
jūcību ir absolūcību kūrī-
niju muzikiniu iēgyveni-
mu... Jos dainavimas sub-
tilus ir itikinantis, ke-
liās nuoširdū ir atvirā
susiāvējimą solistēs
prigimtu talentu. Jos
tembras švarus, krišto-
linis... Kiekviena gaida
yra intymi jos sielos da-
lis".

1959 metais Aldona Stempužienė pirmą kartą atliko Carmen vaidmenį Chicago's Lietuvių Operoje. Balandžio 29 ir gegužės 5 solistė sugrįžta į Chicago's Lietuvių Operą dar kartą atlikti Carmen -- visų dainininkių išsvajoto vaidmens. Po keturiolikos metų produktyvaus muzikinio gyvenimo Aldona Stempužienė, be abejo, sugrįžta į Chicago's Lietuvių Operą kaip brandi lietuvių iš-eivijos menininkė.

S V E I K I N A M E

Visuotinąjį šaulių Sąjungos atstovų suvažiavimą, įvykstantį 1973 metų balandžio mėn. 14 ir 15 dienomis Detroite, 3009 Tillman gatvėj, Lietuvių Namuose.

Linkime darbai ir svarbiais nutarimais
sėkmingų ir sodrių darbo dienų. Tegyvuoja
nepartinė, bet didžiai patriotinė, kovose už
Lietuvos laisvę užsigrūdinusi šaulija!

Valio! — suskridusiems šauliams atstovams.

Vincas Tamošiūnas
LŠST C. V. Pirmininkas

Vladas Mingėla
LŠST C. V. Spaudos Informac.
Vadovas

Triukšmingas LB...

(Atkelta iš 1 psl.)

darbotvarkę, buvo prieita prie jos vykdymo.

PRANEŠIMAI

Pirm. R. Kronas savo pranešimą pateikė raštu. Iš pranešimo aiškėja, kad Apyg. valdybos darbas buvo nelengvas. Valdybai vos pradėjus darbą, protesto ženklai, dėl valdybos sekretoriaus V. Zalatoriaus užimtos linijos bendradarbiavimo klausimu, pasitraukė trys nariai: A. Kareiva, Z. Žiupsnys ir J. Žadeikis. Į valdybą buvo pakviesti kandidatai: G. Galva, D. Dundžilienė ir K. Laukaitis. Persitvarkydama valdyba, V. Zalatorius išstūmė iš sekretoriaus pareigų, bet paliko nariu. Rinktam valdybos nariui pačiam nepasitraukiant, tik suvažiavimas gali pašalinti iš užimamų pareigų. Vėliau pasitraukė iš valdybos ir G. Galva, o į jo vietą buvo pakviestas kandidatas K. Radvila. Iš originalios Apygardos valdybos yra likę trys: R. Kronas, F. Valinskas ir V. Zalatorius.

Nežiūrint valdyboje vykusių krizės, darbas buvo stumiamas pirmyn ir stengiasi visur dalyvauti ir visiems pagelbėti. Siūlo visus klausimus ar kilusius nesusipratimus pirmiausia spręsti vietoje, bet neiti į viešumą, nes asmeniniai kontaktai, daugiau pagelbsti, kaip laikraščių vedamie-

ji ar šmeižikiški rašiniai spaudoje.

Švietimo reikalų vadovas K. Laukaitis pranešė, kad tik lapkričio mėn. perėmęs šias pareigas ir dar nėra pakankamai susipažinęs su švietimo problemomis (atrodo, kad pusmečio laiko pakanka ištraukti į darbą!). Apygardoje veikia 11 žemesniųjų ir 4 aukštesniųjų mokyklų, 2 vaikų darželiai ir Pedagoginis Lituanistikos Institutas.

Švietimo k-jos pirm. J. Plačas painformavo apie lituanistinių mokyklų bėdas, nuotaikas, drausmę ir kt. Daugelyje vietų pradeda trūkti auklėtojų, nes vyresnieji baigia pasenti ir traukiasi į pensiją, o jaunesnieji neįsiveržia užimti jų vietų. Mokinių drausmė yra labai menka. Dauguma mokinių ateina iš viešųjų mokyklų, kuriose vyrauja liberalistinė dvasia ir drausmė ypač pakrikusi, tad ir lituanistinėse klasėse tokius sudrausminti yra nelengva.

Trumpą pranešimą padarė ir ižd. F. Valinskas. Renginiai nedavė pelno, tad ir lituanistinių mokyklų rėmimas buvo silpnas.

B. Vindašiūtė, tautinių šokių ratelio SŪKURYS vadovė pranešė, kad šokių ratelis veikia, bet nepavyko jo išplėsti į visą ansamblį.

Šv. Kazimiero lietuvių kapinių komiteto pirm. A. Regis painformavo, kad jų darbas ir pastan-

Atlikus 20 skridimų su instruktoriumi, matėm, kad jis jau ruošia mus savistoviam skridimui. Kiek prisimenu šitam buvo numatytas spalio mėnesio paskutinis sekmadienis, nes po rytinio skraidymo pamokos, liepė mechanikui Požerai paruošti smėlio maišą. Deja, pati gamta buvo prieš mus. Rytas, nors ir šaltokas, bet ramus, o kai po pietų rinkomės į aerodromą, jau gerokai šalo ir pūtė stiprus šiaurės ir šiaurės rytuose matėsi debesų kalnai. Nežiūrint šito, atvyko J. Garolis ir liepė lėktuvą išvežti į jį, nes vėjas per stiprus. Kai iš aerodromo leidomės į Kauno senamiestį, dangus niaukėsi ir pradėjo skraidyti pirmos snaigės. Skraidymas šiais metais buvo baigtas ir mūsų mokymas atidėtas iki ateinančio pavasario. Aš buvau

gos atsimuša į klebonų ir mūsų vyskupo priešišku. Laidotis dabar galima pagarbiai ir be pagarbos. Tiesiog skaudu yra, kad kovotojai už pagarbą laidojami, jiems mirus, vaikų laidojami su kablais, nes taip pigiau ir greičiau. Ir toliau dedamos pastangos išlaikyti kapines lietuviškas ir išsikrovoti lygias teises už pagarbą laidojimą.

Kontrolės komisijos aktą perskaitė K. Dočkus.

(Bus daugiau)

Aviacijos majorą J. Garolį prisiminus (2)

J. NARBUTAS

padaręs 29 skridimus, kiti, maždaug, tiek pat.

1930 metais skraidymo pamokas pradėjome apie gegužės mėnesio vidurį. Mes galvojome, tur būt ir Garolis manė, kad po šešių mėnesių pertraukos, skraidymas bus pradėtas beveik kaip iš naujo. Tačiau mūsų buvo apsiriki. Kiekvienas beveik savistoviai ir kilome ir ore lėktuvą valdėm, tik truputį buvo neįlygus pirmas nusileidimas. Taip, kad padarius dar po dešetą skridimų, jau visai laisvai valdėme lėktuvą. Dienos jau buvo ilgos, tad, kai instruktorius nebūdavo užimtas, net ir po pietų rinkdavomės į aerodromą ir greitinom mūsų apmokymą.

Atėjo birželio 2 d. Tai buvo sekmadienis. Visi iš ryto atlikome po du skridimus ir kada su lėktuvu grįžome prie angaro, J. Garolis liepė Požerai paruošti smėlio maišą, o mums visiems eiti į namus ir gerai pailsėti, o trečią valandą vėl būti aerodrome. Visi šitą pavasarį buvome padarę po 14 skridimų su instruktoriumi.

Kai po pietų susirinkome aerodroman, jau radome nemažą būrį aero klubo narių su pačiu klubo pirm. prof. Žemaičiu. Ištempėm lėktuvą iš angaro. Garolis liepė į instruktoriaus sėdynę įkelti smėlio maišą ir į jį gerai pritvirtinti, kad jis nenuširistų ant vairų. Kai viskas atlikta, mes visi keturi sustojė prie lėktuvo žirime į J. Garolį, jis gi, apžvelgė mus visus ir jo akys sustojė ties manimi. Kodėl ties manimi? Ar kad buvom abu kaimynai aukštaičiai, ar kad buvau karo aviacijos štabo civilis tarnautojas, ar kad, geriausiai skraidžiau? Gal šitas paskutinis motyvas ir nulėmė, kad jis kelias sekundes patylėjęs, liepė man skristi savistoviai. Pasidarė truputį šilta ir kada dėjausi šalimą ir akinus, jutau kad raustu. Visų žvilgsnių sekamas, lipu į lėktuvą, prisirikiu, išmėginu motorą ir radęs, kad viskas tvarkoje, liepiau Požerai ištraukti kalandėles iš po lėktuvo ratų ir vairuoju į starto vietą, beveik kitame aerodromo gale, nes reikia kilti tiesiai į Kauno senamiestį. Duodu pilną gazą ir kai praskrendu pasilikusius žemėje, matau kai jie mojuoja rankomis. Didinu aukštį, taip, kad ant Kauno prieplaukos jau darau postų į kairę. Kaip tik tuo metu į prieplauką buvo applaukęs garlaivis ir prieplauka pilna žmonių, kurie užvertę galvas į viršų žiūri į lėktuvą. Nemuno - Neris santakoje užbaigiu postų ir vakariniu aerodromo pakraščiu skrendu "Maisto" fabriko kryptimi. Čia apsisuku ir švelniai nutūpiu aerodromo viduryje. Nutūpus matau kaip J. Garolis duoda ženklą kad vėl kilčiau. Šiuo kartu aš jau pilnas pasitikėjimo savimi, nes savo sparnus jau išbandžiau ir matau, kad aš jau moku juos valdyti. Kai nutūpiu, atvairuoju prie pasilikusių ir išlipu. Pirmas pasveikina mane kpt. J. Garolis, o po to visi likusieji ir palinki sekmes. Po manęs savistoviai išskrenda L. Perednias, Rytosaus dieną po pietų savistoviai išskrido V. Civiškas ir T. Zauka.

Po šito prasidėjo intensyvus ruošimasis egzaminams. Mat, dabar nebeužteko atvesti lėktuvą iki aerodromo ir tik čia nuėmus gazą tūpti. Reikėjo kilti luo aukščiau, iki 1000 metrų ir virš aerodromo nuėmus gazą, darant posūkius nuplanuoti ir nutūpti aerodrome. Mat, šitokie nutūpimai buvo egzaminų programoje. Išmokom ir tai ir ne vienas nesuklupęs išlaikėme egzaminus.

1930 m. birželio mėn. 28 d. buvo suruoštos mums išleistuvės. Po pietų į aerodromą rinkosi aukštoji karo aviacijos vadovybė, aero klubo vadovybė ir nariai. Atvyko ir valstybės prezidentas A. Smetona. Čia, svečių akivaizdoje kiekvienas iš mūsų padarė po vieną skridimą ir po to išsirikiavom prie lėktuvo. Prof. Z. Žemaitis perskaitė aktą apie suteikimą mums civilinių lakūnų vardo. Valstybės prezidentas A. Smetona įteikė specialiai mums atspausdintus lakūnų diplomus su jo paties parašu ir pasveikinęs palinkėjo mums sėkmės. Po šių išleistuvių

aero klubas tą vasarą J. Garolio priežiūroje, leido nemokamai mums atlikti po tris savistovius skridimus.

Paskutinis skridimas buvo rugpjūčio mėn. pabaigoje. Aš buvau nuskrیدęs iki Raudondvario ir kai grįžęs leidausi Kauno aerodrome, net nepagalvojau, kad tai bus mano kartu ir paskutinis kaip civilinio lakūno skridimas. Po šito skridimo ir kpt. Garolis atsisveikino su mūsų ketveriuke nes jis, kaip pirmas skraidymo instruktorius, savo darbą buvo atlikęs. Kai atlikau karinę prievolę karūnu - aspirantu, tekdavo J. Garolį matyti ir susitikti aerodrome ar aviacijos rajone, bet nebe bendradarbiauti, nes tada aš turėjau jau kitus instruktorius (kpt. Kraucevičių, kpt. Jankauską, o pakartojime kpt. Čemarką). Po to, keletą metų virš Kauno, įvairiomis progomis skraidydavo maitinsparnis, Žinotau, kad juo skrenda buvęs mano pirmas skraidymo instruktorius aviacijos majoras Jeronimas Garolis.

WANTED JOURNEYMEN
or
1ST CLASS SKILLED
AUTOMATIC SCREW MACHINE
OPERATORS
and
SET UP MEN
Experienced necessary in conomatics.
Must be able to set up work from
blue prints & close tolerance.
Night shift.
Long term job. Excellent working
conditions.
AIRCRAFT CERTIFIED
14233 E. 9 Mile
Warren, Mich.
(23-29)

MAINTENANCE MECHANICS PIPE FITTERS INDUSTRIAL ELECTRICIANS

Expanding float glass plant in a rural community just southwest of Detroit seeks experienced general maintenance personnel, pipe fitters, and electricians. We offer long term, steady employment and excellent working conditions, providing career opportunities in addition to a competitive salary and benefit programs, a generous stock purchase plan and unique bonus program are provided. Other unique features include: All employees on salary, no time clock status, and a non-union friendly atmosphere.

For additional information call or write:
GEORGE TREGLOWN,
GUARDIAN INDUSTRIES,
14600 ROMINE ROAD
CARLETON, MICHIGAN 48117
TELEPHONE (1) 313-654-6264
(26-32)

PUIKIAUSIA DOVANA JŲSŲ GIMINĖMS LIETUVOJE ir USSR

Naujausias FURGON (STATION WAGON)
modelis VAZ-2102-60 MP—5 vietos—5 durys.

Ką tik gavome labai ribotą
STATION WAGON
kontingentą ir siūlome juos savo klientams

— Pirmas atėjęs — Pirmas aptarnaujamas tvarka —
po \$3,881.25.

Šis modelis yra Lietuvoje ir USSR labiausias pageidaujamas automobilis šeimos kelionėms, išvykoms stovyklauti, apsipirkti ir t.t.

Gaunami tik **TIESIOG** iš vienintelės
V/O VNESHPOSYLTORG'o įgaliotos firmos

PODAROGIFTS, INC.

240 FIFTH AVE. (tarp 27 ir 28-tos g-vės)
NEW YORK, N. Y. 10001
(212) 685-4537

SKUBEKITE UŽSAKYMAIS KOL
NEIŠDUOTAS KONTINGENTAS.

JOURNEYMEN TOOLMAKERS (JIG AND FIXTURE)

EXPERIENCED WELDING EQUIPMENT REPAIRMEN AND INSPECTORS — LAYOUT AND SAMPLE CHECK.

APPLY: EMPLOYMENT OFFICE
965 CLAIRPOINTE
JEFFERSON ASSEMBLY PLANT
DETROIT, MICH.

An Equal Opportunity Employer

(26-30)

FAIRBURN, GA. PLANT OF
OWENS-CORNING FIBERGLAS!
HAS CAREER OPPORTUNITIES AVAILABLE IN
PRODUCTION and MAINTENANCE

For Interview Appointment
CALL 404-964-9811

**OWENS-CORNING
FIBERGLAS**

AN EQUAL OPPORTUNITY EMPLOYER

(26-31)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

JEI JŲS NORITE SIŲSTI

SIUNTINI - DOVANĄ Į LIETUVĄ IR VISAS SOVIETŲ SĄJUNGOS DALIS

NAUDOKITES PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS
FIRMOS

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ISTAIGA

Tel. (212) 581-6590
(212) 581-7729

1776 Broadway, N. Y. 10019

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krantuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynei ir kitų daiktų.

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

Affiliated with PODAROGIFTS, INC.

Priima užsakymus butams, automobiliams, dovanų pažymėjimams, motociklams, šaldytuvams, televizijos imtuvams ir įvairioms kitoms sovietinėms prekėms, kurias galite užsakyti Lietuvoje ar USSR gyvenantiems giminėms. Papildomų žinių teiraukitės mūsų pagrindinėje įstaigoje ar bet kuriame mūsų skyriuje.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

- ALLENTOWN, PA. — 126 Tilghman Street — 435-1654
- BALTIMORE, MD. — 1900 Fleet Street — 342-4240
- BROOKLYN, N. Y. 11218 — 485 McDonald Avenue — 467-6465
- BUFFALO, N. Y. — 701 Fillmore Avenue — 895-0700
- CHICAGO, ILL. — 1241 No. Ashland Avenue — 486-2818
- CHICAGO, ILL. — 1855 West 47 Street — 376-6755
- CHICAGO, ILL. 60629 — 2608 West 69 St. — 925-2787
- CLEVELAND, OHIO — 1028 Kenilworth Avenue — 771-0696
- DETROIT, MICH. — 11601 Jos Campau Avenue — 365-6780
- FARMINGDALE, N. J. — Freewood Acres, Rt. 9 — 363-0494
- HAMTRAMCK, MICH. — 11339 Jos Campau Avenue — 365-6740
- HARTFORD, CONN. — 122-126 Hillside Avenue — 249-6216
- LOS ANGELES, CALIF. — 159 So. Vermont Avenue — 385-6550
- NEWARK, N. J. — 378 Market Street — 642-2452
- NEW YORK, N. Y. — 78 Second Avenue — 674-1540
- NEW YORK, N. Y. — 141 Second Avenue — 475-7430
- PHILADELPHIA, PA. — 631 W. Girard Avenue — 769-4507
- RAHWAY, N. J. — 47 East Milton Avenue — 381-8800
- SOUTH RIVER, N. J. — 41 Whitehead Avenue — 257-6320
- SYRACUSE, N. Y. 13204 — 515 Marcellus Street — 475-9746
- TRENTON, N. J. — 1152 — Deutz Avenue — 392-0306
- UTICA, N. Y. — 963 Bleecker Street — 732-7476

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

MAILING ADDRESS

P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŲRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAUS PRAŠANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

ROMAS KALANTA

ROMAS KALANTA

(1953 m. kovo — 1972 m. gegužės 14 d.)

Kai 1972 m. gegužės 14 dienos vidurdienyje Kauno miesto sodeliepsnose skęstantį Romą Kalantą gailestingas praeivis bandė gelbėti nuo neišvengiamos mirties, jis gynėsi ir šaukė: "Aš mirštu dėl Lietuvos laisvės". Taigi, Romas, apsipildamas benzinu ir padegdamas save, turėjo visai aiškų tikslą: žūti ugnyje, kad atkreiptų pasaulio dėmesį į Lietuvos pavergimą. Jo didžioji, gyvybės auka nebuvo veltui: jo pavyzdžiu bandė pasekti kiti, o tiksliau išieiti į gatves ir viešai sušukti: "Laisvės Lietuvai", gi žinios apie šiuos Kauno įvykius plačiai nuskambėjo per visą pasaulį ir visiems priminė tebesitęsiančią sovietinę Lietuvos okupaciją.

Romas Kalanta, gimęs 1953 m., gyveno su tėvais Kaune, Viliampolėje, dienomis dirbo, vakarais lankė vidurinės mokyklos vienuoliktąją klasę. Nors ir priklausė komjaunimui, bet mokykloje nevengė pasiginčyti su mokytojais Lietuvos istorijos, marksizmo ir ateizmo klausimais. Mėgo vargonų muziką, lankydavosi katedroje, piešdavo kryžius ir kopytstulpius. Savo didžiajam žygiui Romas rengėsi sąmoningai.

Kai tik Romas Kalanta iš miesto sodo buvo nuvežtas į ligoninę, kur po 12 valandų mirė, nerimas apėmė Kauną. Būriai kauliečių rinkosi į miesto sodą, nešė gėles į Romo su

sideginimo vietą. Minios lankė jo karstą Panerių gatvėje, Viliampolėje, kur jis buvo pašarvotas jo tėvų namuose.

Gegužės 18 d. milicija karstą su palaikais slapta dviem valandom anksčiau, nei buvo skelbta, išvežė ir palaidojo Ramainių kapinėse, nes bijojo, kad laike laidotuvių neįvyktų demonstracijų. Tačiau tai įtampą dar padidino. Minios žmonių žygias iš Viliampolės, kur buvo susirinkę laidotuvių, ir iš kitur, į miestą sodą. Čia keletas jaunuolių miniai kalbėjo apie Kalantos mirties prasmę ir Lietuvos laisvę. Eisenose ir sodelyje skambėjo šūkiai: "Romas žuvo dėl Lietuvos laisvės", "Laisvės Lietuvai" ir kiti. Milicijai nepajėgė minios išsklaidyti, nors naudojo jėgą. Demonstracijos užsitęsė iki vėlyvos nakties. Yra žinių, kad miniai susirinkus ties Iglulos bažnyčia, jos bokšte buvo iškelta Lietuvos trispalvė, o gatvė nuskambėjo tautos himnas. Sekančią, gegužės 19 d., vėl gatvės užpildė tūkstantinė jaunimo minia. Buvo atvykusių iš Latvijos, Estijos ir kitur. Ir tik atvykus gaušiams kariuomenės daliniams, demonstracijos buvo užslopintos. Gatvėse ėjo didelės muštynės su milicija ir kariuomene. Buvo suimta per 200 demonstrantų, buvo daug sunkiai sužeistų. 1972 m. rugsėjo 25 -- spalio 3 d. septynis suimtuosius jaunuolius (17 - 25 m.) de-

Pastaruoju metu Laisvės kovose Lietuvos buvo imantriai parašyti keli J. Vaišnio, S.J. pareiškimai, išpuošti skambia retorika ir skurdžia logika. Kadangi mūsų spauda, išskyrus Dirvą, praleido juos patylomis, -- nusprendžiau viešai tėvo jėzuito samprotavimus panagrinėti.

Pradėsiu nuo vedamojo: "...jeigu neišmoksimė toleruoti kito nuomonės..." (1 psl. - 73).

Kaip tai? Besąlygiškai toleruoti bet kurią, kad ir mūsų kraštui, taučiai, išeivijai, lietuviškai šeimai žalingą nuomonę? Be atodairos ir rezervų?!

Tolerancijai yra riba ir saikas. Taurė toleruoja tiksliai tam tikrą kiekį pilamų nuodų ar nektaro. Mūras toleruoja tik tam tikros rūšies tam tikro pajėgumo garsus. Vytauto Didžiojo Universiteto didieji rūmai skilo todėl, kad netoleravo gatvės bildesio. Štai, kovo pradžioje plyšo per pusę Bailey's Crossroads, Va. dvidešimt keturiu aukštų pastatas. Atsisakyta nuo darbininkams gelbėti malūnsparnių, nes prisibijota, kad mūras netoleruos sukeltos triukšmo ir subyrės. Organizmas toleruoja tiksliai ribotą kiekį vandens, kuris būtinas gyvybei palaikyti. Persotintas vandeniu kūnas visomis priemonėmis bando jį pašalinti ir jeigu nepasiseka -- žmogus miršta nuo apsinuodijimo vandeniu.

Tolerancija yra skambi, žavi ir kartu vedanti į ideologinius klystkelius sąvoka. Išeivijoje ją ypatingai yra pamėgę "tiltų statytojai" ir Kremliaus igaliotiniai. Jie džiaugiasi, kad kai kurių išeivių smegenys toleruoja Hamiltone, Kanadoje mūsų trispalvės išniekinimą. Jiems patinka, kad Cicero LB metiniam susirinkime neatsirado nė vieno, kuris būtų pašalinęs Zalatorienę iš salės už pasityčiojimą iš Lietuvos himno. Jie šaiposi iš dievobaimingų tėvų, kurių dievobaimingos dukros, nuvykusios į Rumšiškių komunistinę pionierių stovyklą, buvo globojamos ne Nukryžiuotojo, ne Šiluvos Šven-

monstrantus Vilniaus teismas nubaudė nuo 1-rių iki 3-jų metų kalėjimo bausmėmis. Kiek vėliau, vieną nubaudė 10-čiai metų.

Pavergtos lietuvių tautos laisvės troškimas prasiveržė tragiška, bet ir heroiška, Romo Kalantos gyvybės auka ir po to išsiskleidė masinių demonstracijų forma. Okupantų pastangos suniekinėti Kalantą ir patriotinių demonstracijų dalyvių, nieko neįtikino.

Romas Kalanta, savo heroišku žygiu atsistojo greta Pilėnų gynėjų, pirmųjų savanorių ir nepamirštamų partizanų. Jo vardas liks Lietuvos istorijoje visiems laikams, kaip aukščiausio pasiaukojimo tėvynei skaidrus pavyzdys. (ELTA)

čiausios Mergelės, bet nekaltų žmonių krauju sumirkyto raudono skarmalo. Štai kaip kartais atrodo tolerancija!

Tėvo jėzuito vedamasis baigiamas gražbylyste: "...tepasidaro mūsų spauda vienybės, jungimo, o neskaitymo prie monė". Jeigu savo žodžius J. Vaišnys, S.J. taikytų ir sau, tai turėtų sukurti, kad jis pats tų žodžių nevykdo, nes jo skelbiamos mintys tarnauja ne vienybei, o skaldymui. Skaldymui bendro išeivijos nusistatymo ir kovos prieš Lietuvos pavergimą, prieš Lietuvos okupaciją.

Isiskaityti į J. Vaišnio S.J. nuomonės mane paskatino dabartinis "Medicinos" redaktorius dr. H. Armanas. Jisai sekdamas Lietuvių Žurnalistų Sąjungos pirmininko pėdomis, užsispyrusiai vengia "Medicinoje" minėti okupuotos Lietuvos vardo. Kolega Armanas man atsiuntė L.L. sausio numerį, lydimą laiško: "Mielas Vaclovai, pridedu Laiškų Lietuviams paskutinį leidinį. Atidžiai be pykčio ir asmeniškų jausmingumo per skaityk atgarsių skyriaus 35 ir 36 puslapius. Aš savo komentary ne dėsiu, juos rasi Juozo Vaišnio lūpose. Jis yra Lietuvių Žurnalistų Sąjungos pirmininkas, Laiškų Lietuviams redaktorius, visiems žinomas didelis Lietuvos mylėtojas, patriotas ir garbingas jos sūnus ir garbingas narys lietuvių bendruomenės šiame krašte".

Atidžiai kelis kartus perskaičiau "be pykčio ir asmeniškumo" Juozo Vaišnio, S.J. nudailintus iškraipytais faktais išvedžiojimus ir dar labiau išsitikinau, kad L.L. redaktorius, nenorėdamas dabartinę Lietuvos padėtį vadinti tikroju vardu, pataikauja ne Kudirkai, ne Basanavičiui, ne Tumui - Vaižgantui, ne kitiems mūsų krašto atgimimo pranašams bei patriarchams, bet okupantui - rusui.

"Nejaugi mes tokios trumpos atminties, kad nuolat sau turime priminti, kad Lietuva okupuota? klausia redaktorius J. Vaišnys, S.J. Sutikime, kad tėvas jėzuitas yra teisus. Tarkime, kad nėra reikalo pakartotinai priminti, jog Lietuva yra rusų pavergta, sąsąsk susiduriame su autoriais prieštaravimais sau pačiam. Tokiu atveju netenka Bažnyčią vadinti šventąja ir dargi mūsų motina ("Šventoji motina Bažnyčia..." L.I. 327 psl. - 72), arba primigtinai kartoti, kad komunistinė yra šventoji (L.I. Nr. 7-72). "Nejaugi mes esame tokios trumpos atminties" -- redaktoriaus žodžiais tarant, -- kad mums nuolat reikia priminti, jog Bažnyčia yra šventoji ir dargi mūsų motina, arba, kad Dievo namuose dalinama komunistinė yra šventą? Po viso to keistai skamba paties J. Vaišnio, S.J. tik viename puslapyje netgi tris kartus pasikar-

toją priminimai, kad jįsai priklauso Societas Jesu ordinui. (L.I. Nr. 7-72).

"Aš nepripažįstu -- saiko J. Vaišnys, S.J. -- nei jos tarybiškumo, nei sovietiško, nei okupacijos, todėl ji man buvo, yra ir bus Lietuva. Ta pati Lietuva, kurioje aš gimiau ir augau. Ta pati Lietuva, kurią Mindaugas sujungė ..., ta pati, kuri galėjo pasidžiaugti per dvidešimt metų nepriklausomybę..." Tai sofizmas!

Nei Mindaugo laikų Lietuva nebuvo tapati, kokią ją matėme jos pačių gražiausiu žydėjimo metu -- nepriklausomybės laikotarpyje. Nei, juo labiau, ji nėra ta pati dabar, kai rusas, padedamas krūvelės kvislingų, iš pagrindų pakeitė jos veidą ir retuuoja jos tautinį atspalvį.

(Bus daugiau)

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

Šis bei tas

● VLIKas paskelbė Kalantos savaite gegužės vidury -- tesie mums visiems svarbi data jautriau pasvarstyti: kaip skauda sovietinė spauda mūsų broliams tėvynėje, kad net jaunuoliai ryžtasi mirti su šūkiu "laisvės Lietuvai"; kaip ten patriotiškas yra lietuviškas atžalynas, nesilenkias rusų vergystei; ko pavergta tėvynė laukia iš mūsų, kurie laisvės pusėje gyvendami tikrai galime daug atlikti; kokios yra mūsų pareigos politikos ir kultūros srityse; kaip mums po Kalantos ir kitų panašių žygių priedera židėti į Lietuvos okupantą? O Kalantos paveikslą tikrai visi išgykime ir laikykime prieš akis, kad ne valandėlei neužmirštume reikalo visom jėgom siekti Lietuvai laisvės!

● Encyclopaedia Lituanica, doleriui žymiai smunkant ir visų dalykų kainoms kylant, yra priversta pakelti kainą už tomą lig \$20. Tačiau ligi gegužės 1 d. dar galioja senoji kaina -- penkiolika dol. Todėl pasinaudokime ta pigia kaina ir nedelsdami užsisakykime, kad progai esant galėtume įteikti kultūrinę ir neįkainojamos turinio vertės dovaną savo vaikams, krikštavaikiams ar šiaip pažįstamam jaunimui, bičiuliams amerikiečiams, vietiniam universitetui arba bibliotekai ir kt. Iš viso mums svetur, taip toli nuo savo žemės, turėti savą enciklopediją anglų kalba, t.y. visą pasaulį pasiekiančią ir plačiai mūsų tautą garsinančią, -- didelė garbė ir aukštos kultūros pasididžiavimas. Jokių būdu nepraleiskime progos įsigyti ir kam nors dovanoti. Estas profesorius I. Ivask Baltistikos studijų suėjime pareiškė, kad tai visoje baltistikoje neaplenkiamas žinių šaltinis, kad tai nuostabus mūsų tautinis laimėjimas.

● Okupantas Lietuvoje stengiasi mūsų gražius papročius sunaikinti ar bent iškreipti, panaudoti saviem tikslams. Jau eilė metų, kai kuriami "nauji papročiai krikščionims ir vedyboms", bet gana sunkiai vyksta, kad net partijos nariai paslapdžiom tuokiasi bažnyčiose arba vaikus nuneša kunigui pakrikštyti. O viliojant į "naujas tradicijas" siūlomos įvairios paslaugos, teikiamos pagyros ir net konkrečios dovanos.

Pastaruoju laiku jau okupantas ypatingiau atkreipė akį į šermenis - laidotuves: ima uoliai "globoti". Jei kas sutinka laidoti be bažnytinio apeigų, tai teikiamos ne tik transporto priemonės be jokių klaidų, bet ir daugiau žmonių paleidžiama nuo darbo, kad iškilmingiau palydėtų. Apie tokias iškilmes mums rašo iš Lietuvos: girdi, atsiunčiama specialė, tam tikslui išpuosta mašina iš rajono centro, daug puikų gėlių, vainikai visi panašūs lyg valdiški (anksčiau kaimiečiai pindavo iš savo darželio žalumynų), palydoje dailiai išsipošę valdžios atstovai, groja orkestras, viskas išeina taip gražiai ir linksmai, lyg koks festivalis, tik šokių trūksta...

● Mūsų jaunimas turi daug darbingos energijos ir gerų norų, tik ne visada mokame tai palenkti tinkama linkme -- patys kalti. O jie čiumpa kiekvieną naują masalą, koks pasitaiko iš šalies. Jie nemėgsta ilgai galvoti, o gaudyte gauda momento naujybes. Pvz., tie iš kažkur vis naujai atplūstantys keisti šokiai, aštri muzika, vulgarūs "šlageriai", plaukais aptekimas, lopuoti drabužiai. Jei visuomenės vadovai mokėtų tuos jaunimo polinkius naujyboms pakreipti teigiama vaga -- būtų abiem pusėm nauda. Štai, Vėlykų laisvalaikio Amerikos paaugliai įpratę kur nors dideliais būriais susibėgti ir triukšmingai pasiausti. Kur jie tokį sąskrydį ruošia, vietos policija iš anksto su nerimu laukia jų svečių... Kartais pasitaike ir visai skaudžių išdaigų. Ypač kad dabar visur drauge eina ir narkotikų vartojimas. Mūsų atžalynas -- irgi Amerikos jaunimo dalis, tad ir jie neišvengia bendros madingos psichozės. O perėjimui, kad patys pajęgtų atsilaikyti. Todėl pageidautina, kad šiam vėlykiam laisvalaikiui pas mus būtų platesniu mastu suruošiami koki patraukūs, bet prasmingi užsiėmimai jaunimui, kur jie išlietų energiją ne taip palaidai, o naudingai, betuščio elkojimosi ir be ekscesų. Labai pritiktų mūsų sportiniams sambūriams ir jų vadovams šį pavasario liepsnos momentą kaip nors tikslingiau forminti. Kasmet sukvietini tam tikri susibūrimai su programom, varžybom, ir t.t. Juk gerai žinome, kad Didžioji Savaitė tikrai ne visus mūsų jaunuolius palenkia religinei drausmei ir valingai meditacijai, tad verta panaudoti ir kitus būdus, kad savasis atžalynas nenuklystų paskui amerikoniškus vėjagalvius ypač šiuo gražiausiu gamtos pažydėjimo metu.

EXPERIENCED
ELECTRICIAN
TROUBLE SHOOTING AND PLANT
MAINTENANCE
TOOL and DIE
REPAIRMEN
FOR TRIM DIES
WELDER
FOR PRESSURE PIPE AND
GENERAL MAINTENANCE
JANITOR
FOR GENERAL CLEANING
Apply in person or call
216-481-3050 for appointment
SUPERIOR DIE
CASTING CORP.
1001 London Rd.
Cleveland, Ohio 44110
(28-34)

MEN & WOMEN
STORM WINDOW FACTORY
Needs glaziers, screeners saw men &
assemblers. Experience not necessary
will train. 9 minutes from Tonawanda
Bridge.
INTERSTATE ALUMINUM MFG.
CORP.
Rt. 38 & 73 Maple Shade, New Jersey
Call "Philadelphia" 629-0212
An Equal Opportunity Employer
(28-30)

Manufacturing Engineer

METAL CUTTING
EXPERIENCE

HEAVY MACHINE
INDUSTRY

INGERSOLL-RAND CO.
P. O. BOX 447

MAYFIELD KENTUCKY
42066

ATTEN: MGR MFG ENG.

JURATĖ STATKUTĖ-DE ROSALES

ŠOKIAI IR SAMBŪRIAI (2)

BRANGI SESUTE,

Vos užsiminiau Tau praeitame laiške, kad mums labai trūksta mažų studijinių tautinių šokių ansamblių, Tu man teisingai atrašei, kad išeivijoje šokių tyrimo darbą rimtai atlikti yra beveik neįmanoma.

Pilnai pripažįstu, kad būtų pageidautina, jei tokio pobūdžio darbai būtų atliekami Lietuvoje. Ten randasi jau neblogas mūsų liaudies šokių archyvas, kuriame berods yra surinkta apie 8.000 įvairių šokių, ratelių ir žaidimų.

Deja, šokių tyrimo sritis Lietuvoje yra apverstiname stovyje. Netgi toks elementarus dalykas kaip surinktų šokių klasifikacija dar yra... tiksliai projektas. O ir tas patiekiamas klasifikacijos metodo projektas yra taikomas išimtinai praktiškam šokių vadovo naudojimui ir neatitinka istorinio šokių tyrimo mokslo reikalavimų. Lyg to būtų mažai, mūsų ir latvių šokių klasifikacija, minėtą projektą priėmus, nesutaptų. Tuo pačiu, norint pav. atlikti baltiškių šokių studiją, tektų pirma visus mūsų -- arba visus latvių -- šokius perklasifikuoti, vien tam, kad suderinti jų ir mūsų davinius.

Lietuviškų šokių tyrimo sritis yra tiek apkeista, jog mūsų žinovai šiaip ir anapus geležinės sienos dėl to rimtai sielojasi: "... iki šiol lietuvių liaudies choreografija moksliskai beveik nėra tyrinėta" -- skundžiasi anapus autoritetai liaudies šokio srityje. "Tautotyriniu požiūriu mūsų liaudies šokių niekas netyrinėjo" -- rašo šiaip Jonas Balys Lietuvių Enciklopedijoje.

Lietuvoje jaunimas šiandieną bando šiaip taip atstatyti mūsų kaimo vakaruškos, gal ne tiek tautinį, kiek paprastąjį XIX šimt. šokį. Ironišku būdu, ši "etnografinė" studija paliečia tą vienintelį mūsų istorijos laikotarpį, kurio metu, iš tiesų, pas mus pagaliau jau buvo atsiradę slaviskų įtakų.... Nežiūrint to, pats bandymas grįžti prie "autentiškesnio" šokio yra vertingas reiškinys.

Mūsų šokiai turėtų būti tiriami pradedant nuo žymiai senesnio laikotarpio. Jei baltų kalbos šiaudieną rimtai kandidatuoja į visų indoeuropiečių kalbų motinos vietą, jei mūsų sutartinių muzikinę struktūrą yra pripažinta kaip seniausią Europoje muzikos forma, tai kodėl tie keli dar išlikę mūsų tautiniai šokiai turėtų išsiskirti iš bendro mūsų kultūros amžiaus?

Pav. "malūno" muzika ir kelios išlikusios -- stilizuotųjų nepalietos -- ratu sukimosi malūno figūros prašyte prašosi sulyginamos su visoje Europoje paplitusiais malūno šokiais, pradedant portugalais "muneisomis" vakaruose, baigiant įvairiais malūno "ratais" Balkanuose. Istoriniai, malūno šokių tradicijos seniausios pavyzdys randa si Egipto senosios imperijos įrašuose. Muzikiniai malūno trumpų ir ilgų taktų struktūra sutampa su ypatingai sena pagoniškų kalendorinių šokių muzikinės struktūros tradicija, kurią kai kurie žinovai yra surisę su derliaus deivės "Ceres" (šerės, maitintojos) kulto šokiais. Malūno 8 taktai ir 8 poros irgi yra dėmesio verta detale. Ispanai jau yra parbrėžę tikiškinę skaičiaus 4 svarbą senuose Europos

liaudies šokuose. Anot jų, tai būta keturių elementų (žemės, ugnies, vandens ir oro), arba keturių pa saulio šalių simbolių. Iš savopusės norėčiau pastebėti, jog šalia mūsų malūno, ši 8 taktų (4 taktai + 4 taktai, šoka 4 + 4 poros ar šokėjai, vystosi 4 + 4 figūros ar yra einama 4 + 4 žingsniais) tai gi 8 taktų liaudies šokyje principą išlaikė ir kitų rytų Europos tautų šokiai: pav. ukrainiečių gopak, estų tuljakas, baltgudžių janka ir daugybė kitų. Pas mus šiai 4 + 4 taktų struktūrai priklauso daugybė šokių, pav. gyvataras, kepurinė, kubilas ir t.t.

Ypatinga malūno, kubilos ar gyvataro muzika kurios 8 taktų muzikinėje sudėtyje vystosi 15-kos žingsnių ėjimas mus nuveda tiesiu keliu į Kurt Sachso studijuotus mėnulio fazių (15 dienų + 15 dienų) šokius, kurių vienas gana tikslus kubilos dvinukas tebebuvo šoktas Berlyne (senoje mūsų bendrągenčių varulių sostinėje, buv. Varulynėje?) iki XV-to šimt. tai vadinamasis "Zwoelfmوندentanz" Mūsiškio kubilos atveju vėlgi negalima nepastebėti, kad pilna muzikinė šokio frazė išlaiko 12-kos 2/4 taktų visatą, būdingą saulės raidos šokiams. Kubilas tuo pačiu iškyla kaip ypatingai tobulas metų raidos šokio prototipas, savo sudėtyje išlaikęs 4 elementų (Kurt Sachs sako 4 metų laikų) simbolizmą, mėnulio eigos 15-kos žingsnių reikšmę ir metų raidos 12 mėnesių vaizdą. Mokslininkai jau tyrė kiekvieną šių fenomenų atskirai, atskiruose šokuose, bet mūsų kubilas išpūdingo paprastumo formoje sutraukė visus davinius į vieną šokį.

Nesistebėk, sesut, matydama, jog aš gretinu mūsų šokius su įvairių jau tirtų rytų ar vakarų Europos šokių pavyzdžiais. Nuo to laiko kai garsusis amerikiečių muzikologas Kurt Sachs sudarė pasauliniai pripažintą muzikos instrumentų bei liaudies šokių tyrimo metodą, nei viena rimta liaudies šokio studija negali be jo davinų apsieiti. Svarbiausias Kurt Sachs nuopelnas šioje srityje buvo tas, jog jis pirmas drąsiai sugretino tolimiausių žemės rutulio vietovių panašius šokius ir surado jų tarpe neabejotinos bendros kilmės ženklų. Pav. sulyginus įvairių žemynų specifinių šokių, darosi dalinai įmanoma atstatyti to šokio senovišką prasmę, datuoti kiekvieno krašto versiją bei išaiškinti šokio kilmę.

Moksliniai, šiandieną jau būtų nedovanotina tirti, pav. mūsų malūno šokių nesulyginus kiekvienos šio šokio detalės su -- daleiskime -- Ceilano salos panašaus pobūdžio žemdirbių šokiais, su Balkanų "kolo", Salzburgo liaudies šokių "Radel", arba su Moravijos garsiuoju "malūno ratu", kuri tradiciniai atlieka 4 ratu susikabinę ir 4 gulsti, kojomis centre įsiremę vyrai (pastebėjime tradicinę 4 + 4 formulę).

Deja, Lietuvoje šiuo metu ne tik apie tokius dalykus nekalbama, bet net sugretinimų su latvių šokiais kratomasi, nes, esą, latvių šokiai mums yra svetimi!

Ar patikėsi man dabar, brangioji sesute, jei aš tau su širdgėla užtikrinsiu, kad Lietuvoje liaudies šokių tyrimo darbas yra apgailėtina stovyje?

Lik sveika,

Juratė

J. Čekauskui 75 metai

Jonas Čekauskas daugeliui lietuvių yra žinomas kaip bendruomenininkas, kaip spaudos mylėtojas ir bendradarbis. Šiuo metu jis sunkiai serga: jis yra paralyžuotas, tegali su žmonos pagalba sunkiai judėti, negali skaityti ir rašyti, kas jo gyvenime skaudžiausia. Tačiau domisi lietuviska spauda, ir žmona jam laikraščius paskaito. Artinasi jo 75 m. sukaktuvės, todėl šia proga jaučiu lietuvių pareigą jį pagerbti.

Sukaktuvininkas gimė 1898 m. gegužės 10 d. Pareseliuose, Marijampolės aps. Jo tėvas buvo pažangus ūkininkas, liaudies mokytojas. Iš tėvo jis paveldėjo mokslo ir gamtos meilę. Dar vaikystėje jis mėgo sodinti ir prižiūrėti tėvo sodo medelius. Iš tėvo kartą gavęs rykščių dėl to, kad išardęs paukščių lizdą. O ar dėl to, kad norėjęs pažinti paukščių rūšį. Mokėsi tėvo mokykloje, o vėliau Marijampolės gimnazijoje. 1919 m. jis įstojo savanorių į Lietuvos kariuomenę. Jis kovojo ne tik su Lietuvos priešais, bet ir su banditizmu, kuris siautė krašte. Baigęs Karo mokyklą, greit jis pateko į generalinį štabą, kur buvo tada vyr. leitenanto St. Raštikio vadovaujamo skyriaus kanceliarijos vedėju. Išstarnavęs apie 10 m. generaliniame štabe, J. Čekauskas pasitraukė iš kariuomenės

ir vertėsi savarankiškai jis pasidarė prekybininkas ir atstovavo vokiečių bei čekų firmoms. Praturtėjęs, remdavo savo gimines, ypač jų vaikus, kai kuriems apmokėdamas jų mokslą, studijas. Gavęs iš tėvo ūkio dalį -- 41 margą -- atidavė vienai savo seseriai.

Sukaktuvininkas, kaip prekybininkas, užmezgė nemažą pažinčių ne tik su biznio, bet ir su įvairių sričių žymiais asmenimis. Jis dažnai dalyvavo medžioklėse su min. Zauniumi, Kipru Petrausku, su kuriuo artimai draugavosi, dr. S. Janavičiumi, kun. Vl. Mironu ir kt.

Bolševikų okupacija su griovė J. Čekausko gyvenimą, nes likvidavo privačią prekybą, o kartu likvidavo ir jo profesiją. Nacių okupacijos metu sukaktuvininkas ir jo brolis Vladas aktyviai dalyvavo rezistencinėje veikloje, dėl ko abu buvo patekę į koncentracijos lagerį. Jo brolis, kuris buvo baigęs Meno mokyklą ir reiškėsi kaip gabus dailininkas-tapytojas, buvo nacių Stutthof stovykloje mirtinai nukankintas, o sukaktuvininkas, jo bičiulių dėka, buvo iš stovyklos išgelbėtas, bet jo sveikata buvo smarkiai sužalota.

1944 m. J. Čekauskas, kaip ir tūkstančiai lietuvių, pasitraukė iš Lietuvos, nors širdyje išgyveno didžiausią skausmą. Po ilgų klajojimų, jis atsidūrė Augsburgėje, kur išgyveno 15 m. Čia jis aktyviai dalyvavo lietuvių bendruomeninėje veikloje. Ilgą laiką buvo Augsburgio apylinkės pirmininkas, o kai lietuvių skaičius sumažėjo, jis buvo apylinkės seniūnas. Vėdės Valeriją Grinkevičiūtę - Funkienę, jis persikėlė gyventi į Pinnebergą, kur taip pat dalyvavo bendruomeninėje veikloje, ypač palaikė ryšius su kitų tautybių tremtiniais veikėjais ir vokiečių atsakingais pareigūnais, skleisdamas jų tarpe Lietuvos nepriklausomybės idėjas.

Kaip bendruomenininkas J. Čekauskas buvo labai uolus ir sąžiningas: jis visuomet vykdė savo pasižadėjimus tiksliai, rūpestingai ir punktualiai. Juo galima buvo visuomet pasitikėti: jei jis prižadėdavo ką atlikti, visuomet atlikdavo laiku ir su kaupu. Pats rėmė ir rinko aukas Tautos Fondui.

Nors sukaktuvininkas nebuvo profesionalus žurnalistas, tačiau jis daug rašė Europos Lietuvoje, JAV, Australijos, Argentinos lietuvių spaudoje. Ypač jis mėgo rašyti apie gamtą: paukščius, gyvulėlius etc. Buvo priimtas į LZS. Pravedė Vo ketijoj LZS valdybos rinkimus.

Šia proga, nuoširdžiai sveikindamas Sukaktuvininką, linkiu Jam geros sveikatos, ištvermės sunkiame tremties kelyje. Tavo darbai bus pavyzdys jaunimui, kaip reikia jausti ir atlikti lietuvių pareigas tautai ir pavergtai valstybei.

Stp. Vyktinas

Your money makes more money at Society.

Nuo 1973 m. balandžio 1 d.
Society National Bank
mokės jums 4½% metinio
procento jūsų reguliariai
Passbook taupymo sąskaitai.

Atidarykit savo naują sąskaitą viename iš 26 mūsų patogių skyrių.

Ir jūs gausite nekainuojantį čekių naudojimąsi jeigu laikysite \$500 ar daugiau kuriame nors mūsų taupymo plane arba \$5,000 mėnesinio pajamų plane.

Papildomam jūsų patogumui visi mūsų apylinkių skyriai atidaryti šeštadieniais nuo 9:30 val. ryto iki 12:30 val. po pietų.

Discover **Society** NATIONAL BANK OF CLEVELAND

Society CORPORATION BANK
Society Corporation assets exceed 1.4 billion dollars

KŪRYBA IR MOKSLAS

A. VOLDEMARAS — ISTORIKAS (2)

ALGIRDAS BUDRECKIS

Voldemaras buvo pats pirmas lietuvis istorikas iškelti mintį, kad vyskupas Giedraitis, gaivindamas katalikybę Žemaičiuose, taipgi turėjo ir tautinius tikslus.

Paskutinėje savo veikalo dalyje Voldemaras paduoda labai įdomias žinias apie lietuvių kovą su lenkais Giedraičiui mirus. Svarbiausias lenkų ginklas toje kovoje buvo šmeižimas ir melas. Voldemaras cituoja lenkų bajorų prasimanytas lotyniškas eiles: "Nux, asinus, mulier, Lithuanus similisunt lige ligati... Haec quattuor nil recte faciunt, si verbera". Taip pat cituoja garsaus lenkų publicisto Orzechovskio pasakymą: "Koronie polskiej, ani litwin żaden by też był najzaczniejszy i najprezdniejszy, na niszczu polakowi w niczem rownym byc nie może". Vardan to principo, anot Orzechovskio, lietuviams nieko ne palieka, kaip tik su Lenkija galutinai susilieti atmainant: "Co rychlei księstwo swoje w krolewstwo, a księdzę litewskiego w krolia polskiego, a nie wolie w swobode, handę w częsc, gluposc w mędrosc, a hrubosc swą w cwiczoną naturę polską".

Žinoma, lietuviai davė rimtą atkirtį Orzechovskio pamfletui. Voldemaras baigia veikalą polemisko Rotundo rašinio "Rozmowa Polaka z Litwinem" nagrinėjimu. Iš

jos Voldemaras veda, kad tautinis patriotizmas ilgainiui tapo valstybiniu ir šis paliko gyvas Lietuvos bajoruose dar kelius amžius. Voldemaro "Nacionalnaja borba" parašyta moksliskai: kiekvieną savo išvadą autorius remia ir iš istorinių šaltinių semia įrodymus.

Štai ką kritikas Adomas Jakštas Dambraskas rašė apie šį veikalą: "Išdėstymas aiškus, gyvas, net malonus skaityti. Rodos, neapsiriksime pasakę, kad Voldemaro asmenyje Dievas mums davė pirmutinį tikrai kritišką istoriką. Duok gi, Dieve, jam sveikatos, kad panašiu būdu galėtų ilgai parašyti ir visą Lietuvos istoriją, kuri mums taip yra reikalinga". (A. Jakštas, Mūsų naujoji prozos literatūra, Kaunas, 1923 psl. 358)

Istorikas J. Jakštas štai kaip įvertina Voldemaro "K voprosu ob agrarnych zakonach Adriana" ir "Nacionalnaja borba v Velikom kniažestve Litovskom": "Abu veikalai rodo Voldemaro bręstantį rimtą istoriką, sugėbantį kritiškai nagrinėti ir vertinti šaltinius. Iš jo galėjo išeiti žymus istorikas, prilygęs mokytojui Rostovceviui, ar prašmatnus Lietuvos istorikas, jei būtų sekęs savo jaunimo pašaukimu. Bet jis turėjo nutraukti ramaus mokslininko darbą ir atsidėti laisvos ir nepriklausomos Lietuvos valstybės

atkūrimui. Tuo būdu akademinis istorikas Voldemaras virto politikujančiu". ("Voldemaras, Liet. Enciklopedija, XXXIV, psl. 506-507).

Eidamas Lietuvos respublikos pirmojo užsienio reikalų ministro pareigas, jis pastebėjo, kad trūksta mokslinių veikalų vakariečių kalbomis apie Lietuvą ir ypač apie jos valstybingumą senovėje. Užtat, jis 1920 m. prancūzų kalba parašė pusiau istorinį, daugiau poleminį veikalą "Lithanie et Pologne". Ši studija buvo paskirta atremti Paryžiuje susispietusiems lenkams, kurie spausdintose spausdino Lenkijos pretenzijoms remti knygas ir brošiūras. Lenkai rašė apie 1772 m. "Lenkijos" sienas ir pretendavo į Lietuvą. Voldemaras atkirto, įrodinėdamas, kad 1772 m. sienose buvo dvi valstybės, šalia Lenkijos dar buvo savarankiška Didžioji Lietuvos kunigaikštija. Voldemaras aprašė Lenkijos - Lietuvos respublikos žlugimo priežastis. Veikalą baigė išdėstydamas Lietuvos atkūrimą ir lietuvių - lenkų santykius 1919-1920 laikotarpyje.

Paskutinis jo veikalas irgi buvo politinio pobūdžio studija: "Lithuanie et ses problemes, l. Lithuanie et Allemagne". Tai buvo stamboka 338 puslapių knyga, kuri pasirodė 1933 metais. Grynai istorinė dalis buvo gana trumpa, vaizduojanti bendrais bruožais Lietuvos praeitį iki Melno taikos (1422 m.). Voldemaras daugiausia dėmesio skyrė santykiams su vokiečiais, dėstydamas Mažosios Lietuvos ir ypač Klaipėdos problemas. Veikalas, tačiau, be geros sistemos. Turbūt priežastis glūdėjo Voldemaro vidujiniame netikrume, nes tuomet buvęs ištremtas į provinciją. Po nesėkmingo 1934 m. pučo, Voldemaras keturis metus sėdėjo kalėjime, praleisdamas laiką metafizinėmis spekuliacijomis bei mąstymais. Čia jis parašė istorinį Kristų, kuris, deja, niekur nebuvo išspausdintas.

(Bus daugiau)

Čiurlioniečiai Detroite. Diriguoja muz. Alfonsas Mikulskis.

K. Sragausko nuotrauka

ANSAMBLIS PRIE TAUTOS ŠALTINIŲ

Įspūdžiai ir mintys iš Čiurlionio ansamblio spektaklio Detroite

Kai atvažiuoja gastroliuoti Čiurlionio Ansamblis, lietuvių kolonijoje įvyksta žymus kultūrinis įvykis. Tokį įvykį mes turėjome Detroite šių metų balandžio 1 d.

Čiurlionio Ansamblis yra per dvi savaites lietuviškas Ansamblis. Jis gimė iš lietuviško podirvio, toje dirvoje augo čiulpdamas iš jos tautines sultis ir žengė pirmyn stiprėdamas, tobulėdamas ir vis labiau ryškindamas savo tautinį veidą. Atsimenu, prieš daugelį metų, Ansamblio pirmą kartą gastroliavo Kaune. Spektaklis man paliko neužmirštamą įspūdį. Tada buvo didelė naujiena ir staigmena išvykti scenoje ilgas piemenų trimtus, kurie žiūrovus nustebino, tačiau juos sužavėjo ne trimtais, bet betarpiškas priėjimas ir perdavimas lietuviškos dainos, sakyčiau, praverimas tautinės muzikos versmėmis. Klausydamas to koncerto aš galvojau, kad Alfonsas Mikulskis atklydo su savo daina į naujuosius laikus iš senų senovės, atnešdamas ir dovanodamas mums lietuviškų melodijų ir atslaidėjimus, kurie, gal būt, andai skambėjo prieš šventųjų aukurų...

Čiurlionio Ansamblio dainavimas, kankliavimas ir šoko dvejose kontinentuose, ir visą laiką liko ištikimas pats sau, t.y. kūrybiškai puoselėjo tuos motyvus, kuriuos padėjo Ansamblio pagrindinis kūrėjas Alfonsas Mikulskis. Mes Ansambli girdėjome Lietuvoje, girdėjome tremtyje -- vakarų Vokietijoje ir tebegirdi-

VYTAUTAS ALANTAS

me jį dėdės Samo žemėje ir visada jį matome jauną, niekad nesenstantį, užsikrėtusį lietuvišku entuziazmu ir visad pasiryžusį tarnauti lietuviškos idėjai.

Balandžio 1 d. mes matėme Detroite visiškai naują Ansamblio programą. Man susidarė įspūdis, kad maestro dar giliau pajudino, kaip kompozitorius ir dirigentas, lietuvišką podirvį. Ypač čia publikai padarė gilių įspūdį jo sukurta ir Ansamblio meistriškai atlikta "Rambyno baladė", kurią auditorija išklausė su patetišku susitelkimu. Sunku atvaizduoti muzikinį išgyvenimą vaizdais ir labai lengva suklysti, bet, klausantis baladės, kažkaip savaime kilo vaizdas Rambyno kalno, kur senas žilas dainius - kanklininkas išlėto liečia kanklių stygas, mąstydamas apie savo tautos likimą. Baladė skambėjo kaip susimąstymas, kaip malda, kaip žilos senovės atodūsių, kurių ir nūdien netrūksta mūsų tautai. Rambyno baladė yra išskirtinis A. Mikulskio kūrinys, kuris savo stiliumi ir dvasia itin mums artimas. Perduoti muzika savo tautos intymius dvasios virpėjimus reikalingas didelis talentas. Rambyno baladę galėjo sukurti kompozitorius, kuris per visą savo gyvenimą ieškojo ir tebeieško įkvėpimo tautos dvasios versmės.

Mano draugas Br. Raila sako, kad jis esąs "apsėstas perfekcijos velniukas", kitaip sakant, kad rašant stiliaus, kalbos bei formos tobulinimui niekad nėra galo. Neabejotina, kad sąžiningo menininko "perfekcijos velniukas" niekad neapleidžia. Apie tai aš pagalvojau ir klausydamasis Čiurlionio Ansamblio koncerto. Jo dainuoti trumpesni ar ilgesni dalykai buvo išieškoti ir išdalinti iki detalių.

Kalbant apie Ansamblių visada reikia turėti galvoje du vardus: Alfonsą ir Oną Mikulskius. Kai kada Likimas būna pa-

lankus tautai, sujungdamas šeimyniniais ryšiais du panašius polinkius bei nusiteikimų menininkus. Onos Mikulskienės kanklių muzika yra integralinė Čiurlionio Ansamblio spektaklio dalis. Ponia Ona ne tik papuošia ir, sakyčiau, "sukanklina" Ansamblio spektaklius, bet ir aplamai yra išvairiusi plačią vagą kanklių muzikos kultūros srityje Amerikoje. Detroite mus labai maloniai nustebino jaunoji kanklininkė (buvo ir trys berniukai) generacija, kurią paruošė ir išleido į sceną ponė Mikulskienė. (Kiek prie to prisidėjo maestro, ne žinau, tik, rodos, nesuklysiu pasakęs, kad jis rašė kanklių muziką). Jaunos kanklininkės jau tiek yra išsivinusios to instrumento technika, kad drįsta pasirodyti publikai ir kaip solistės. Sakykite, mes su dideliu malonumu ir dėmesiu klausėmės Danutės Banikaitytės solo "Lietuviška rapsodija". Šiais laikais kanklių muzika kažkaip daugiau domisi mergaitės, nors žiloje senovėje labiau garsėjo dainiai - kanklininkai. Kartais su mergaitėmis kankliavę berniukai duoda mums vilties, kad gal jie atgaivins seną tradiciją ir išaugs į dainius-kanklininkus...

Nėra apleistas Ansamblio ir šokių sektorius, nors šioje srityje čiurlioniškams gal ir būtų nelengva lenktyniauti su ansambliais, kultivuojančiais vien tik šokį...

Čiurlionio Ansamblis turi savo stilių, formą, sakyčiau, savo individualybę. Jis nepanašus į jokią kitą ansamblį. Jis žino ko siekia. Kultivuodamas lietuvišką dainą, muziką ir šokį, jis suteikia mums estetinio pasigėrėjimo ir nuteikia mus psichologiškai, sukeldamas tautinius išgyvenimus. Toks ir yra bet koks spektaklio tikslas -- estetinis ir, sakyčiau, ideologinis. Menas pirmon galvon yra pramoga, žaismas, bet ne tuščias, o

(Nukelta į 6 psl.)

PASITEIRAUKITE PAS MUS JEI GALVOJATE PIRKTI NAMĄ!

- Low Rates
- Minimum Expenses
- We pay 3¼ % on escrow accounts

6%- 2 yr. certificates (Min. \$5,000)
5¾ %- 1-yr. certificates (Min. \$1,000)

NUOŠIMČIAI IŠMOKAMI KAS MĖNESI

Member F.S.L.I.C., Washington, D.C. Equal Opportunity Lender

Saint Anthony Savings

1447 S. 49th Court • Cicero, Illinois, 60650
Phone (312) 656-6330

Coen Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

laiškai Dirvai

SUSUKIME FILMĄ APIE ČIURLIONIO ANSAMBLĮ

Scenos uždangai prasiskleidus žavingas, nepaprasto grožio tautinių spalvų spindėjimas sukėlė įvairiausių minčių. Čiurlionis -- Mikulskis -- neatsiejama draugystė. Norėjęsi, kad jis su savo choru ir tautinių šokių bei kanklininkų grupėmis būtų matomas ne tik visų lietuvių pasaulyje, bet galėtume karts nuo karto leisti pasigrožėti ir svietimiesiems. Tai būtų didelė dovana, aukštos kultūros vertybė, gal bent valandėlei TV žiurovų akis ir mintis nukreiptų nuo kriminalinių vaizdų, kurie

baigia žlugdyti amerikiečius, ne išskiriant ir krikščioniškojo pasaulio vadovybės.

Detroito Lietuvių Kultūros klubo v-ba, laukdama atvyksiant Čiurlionio ansamblio, pradėjo žygius, kad Čiurlionio pasirodymą nufilmuotų ir parodytų televizijoje amerikiečiams. Pirmiausia buvo kontaktuota vad, auklėjimo TV stotis -- 56 kanalas. Po kelių pasikalbėjimų ir laiškais pasikeitimų, išryškėjo, jog pusei valandos programai dėl TV paruošti reikia 500 dolerių. Pasikalbėjus su kai kuriais veikėjais paaiškėjo, jog esą per trumpas laikas tą sumą lėšų surinkti. Tačiau, tikiu, jog

būtų atsiradę 100 lietuvių, kurie būtų prisidėję po 5 dol., ir puse valandos mielas Čiurlionis - Mikulskis būtų žibėjęs TV programoje.

Čiurlionis išvyko. Paliko gražius atsiminimus ir vėl mintis, kurios neduoda ramybės. Norisi padaryti tokį pasiūlymą.

Artėjant ALTS-gos seimui, reikėtų pagalvoti ne tik apie savo reikalus, bet taip pat ir apie lietuviškus kultūrinius klausimus, apie kuriuos A. Juodvalkis buvo iš dalies prisiminęs Dirvoje.

Čiurlionis - Mikulskis ir jo visą ansamblį su savo tautiniais muzikos instrumentais -- kanklėmis turime nufilmuoti spalvotai, su visais garsais, tinkamai rodyti televizijoje. Turė-

dami 16 mm filminę juostą, mūsų mielas Čiurlionis apvažiųtų visą šalį ir, kaip šauklis, žadintų tautinę sąmonę jaunose lietuvių sielose ir ugdytų tėvynės meilę, savo tautos ir gražiausios kalbos skambėjimą.

Aš tikiu, kad Tautinės S-gos kiekvienas skyrius tikrai pasižadėtų surinkti -- paaukoti po 100 dolerių ir Sąjungos vadovybė įgalintų paruošti filmą TV visai valandai.

Pirmas žingsnis -- Sąjungos V-bos pritarimas. Antras žingsnis -- paruošti scenarijų - skriptą, tai yra filmo turinį. Pirmiausia būtų kelių minučių atitinkamas žodis, Vilniaus ir Lietuvos vaizdai -- jei ne iš filmo, tai bent iš nuotraukų ar albumų, ten kur gimė Čiurlionio ansamblis. Darbas turėtų būti atliktas profesionalų. Net jeigu ir daugiau reikėtų mokėti vertingam tautiniam ansamblui parodyti, nebūtų gaila.

Todėl kviečiu ALTS-gos skyrių vadovybes pagalvoti ir S-gos seimo metu pasisakyti ir pasisakyti teigiamai. Tuščiai kalbėti apie kultūrinius reikalus nėra naudos. Padarykite neužmirštamą kūrinių.

A. Musteikis
Detroit, Mich.

ANSAMBLIS...

(Atkelta iš 5 psl.)

prasmingas žaismas. Čiurlionio Ansamblis, teikdamas mums pramogą, kartu giliai paliečia oia ir mūsų lietuvišką "aš".

Nėra jokių kompiuterių apskaičiuoti kaip ir kiek paveikia visuomenę meno kūrinys. Ir mes negalime apskaičiuoti kokios auklėjamosios, tautinės ir kultūrinės įtakos padarė lietuvių visuomenei Čiurlionio Ansamblis per tą keleto dešimties metų veiklą, bet mes visi su dėkingumu jaučiame, kad jo kūrybinis lobis supiltas į lietuvišką aruodą yra didžiulis ir nebeišbraukiamas iš mūsų kultūros istorijos puslapių.

DETROIT

(Atkelta iš 8 psl.)

tautinių šokių vadovas Mindaugas Leknickas.

Čiurlionio ansamblio vadovybė sudaro: Henrikas Bankaitis, pirm., Vladas Pleškaitis vicepirm., Irena Navickaitė sekr. ir Dana Ramonienė išdėtininkė. Vytautas Sniečkus ir Gintautas Aras nariai.

Koncertui pasibaigus ansambliams ir atvykusiems svečiams padėkojo rengėjų vardu LB apylinkės pirmininkas Jonas Urbonas. Taip pat padėkos žodį tarė ir komp. Alfonsas Mikulskis.

St. Butkaus šaulių kuopos jaun. šaulės Regina Juškaitė ir Rosita Bilionaitė įteikė šaulių kuopos dovaną: muz. Onai Mikulskienei gėlių -- raudonų rožių puokštę, o komp. Alfonsui Mikulskiui prisegė raudoną rožę.

LELIŲ TEATRAS

Ateitininkų kviečiama Detroito atvyksta Laima Rastenytė-Lapinskienė ir balandžio 15 d. 4 v.p.p. Lietuvių Namuose, 3009 Tillman St., įrengs "Lėlių teatrą", kuriame perduos tris pa-

Pirkite mieste nuo pirmadienio iki penktadienio 10 iki 7 v. v. šeštadienį iki 5:45 v. v. Skyriuose iki 9:30 v. v. Mes duodame ir keičiame Eagle Stamps

Dėžių išpardavimas! "Tarleton" sportiniai ir išeiginiai marškiniai papigintai Velykiniams pirkėjams

3 už 8.88 3.39 vieni

Reguliariai 3.99-4.99 Tarleton sportiniai ir išeiginiai marškiniai ekspertiškai pagaminti mūsų pačių specifikacijoms iš išbandyti mūsų laboratorijoje. 65% polyester 35% medvilnės, baltų, lygių spalvų ir įvairiausių piešinių. Idealūs pavasario ir vasaros nešiojimui. Išeiginiai marškiniai 14½-17; sportiniai marškiniai S, M, L, XL dydžio.

½ kainos išpardavimas! Vyrų madingi kaklaraiščiai

1.99
Reg. 4.00

Rankomis plaunamo 100% polyester ir kitų medžiagų lygių spalvų ir įvairiausių derinių. Daugelis yra importuoti iš Izraelio.

Paštu ir telefonu užsakymai priimami. Skambinkit 241-3070 bet kuriuo laiku. Lorain 233-6141; Elyria 322-6304; Budget Men's Furnishings. Visose krautuvėse.

sakas: Petriukas ir Vilkiukas, muzika -- Prokofiev; Jonukas Žaliapirštis, muzika -- Dariaus Lapinsko ir Dalidė, Perkūnas ir Velnias -- muzika Dariaus Lapinsko.

Šios visos pasakos įdomios ne tik vaikams, bet ir suaugusiems. Visi vykdymai "Lėlių teatro" pasižymi išlaidoms padengti bus imama: \$2,00 nuo suaugusių ir \$1,00 nuo vaikų.

* ALTS-GOS DETROITOSKYRIUS balandžio 1 d. Lietuvių Namuose turėjo susirinkimą ir svarstė ateinančio S-gos seimo ri banketo reikalus.

Seimas įvykis gegužės 26-27 d. Troy Hilton Inn patalpose, o šeštadienio vakare 8:00 val. gegužės 26 d. bus ten ir banketas.

Bankete meninė programą išpildys sol. Roma Mastienė, akompanuojant muz. M. Motekaičiui. Šokiams gros Vytauto Petrausko orkestras "Atžalynas".

Atstovais į seimą išrinkti: inž. Jonas Gaižutis, Antanas Musteikis, Marija Sims ir Stasys Šimolinas.

Posėdžiui pirmininkavo Jonas Švoba, sekretoriavo Stasys Šimolinas.

* LIETUVIŲ TAUNESSAN-DAROS Detroito skyrius balandžio 1 d. turėjo susirinkimą ir perrinko 1973 metams skyriaus valdybą: pirm. Antanas Norus, vicepirm. Juozas Tamošiūnas, sekr. Antanas Sukauskas, išd.

dr. Kazys Karvelis ir organizatorius Feliksas Motuzas.

* REGINA JUŠKAITE šv. Jadvygės gimnazijos mokinė, už savo atliktą darbą "Studija apie širdį" laimėjo II vietą. Šis jos darbas bus persiųstas į San Diego, California ir ten išstatytas parodoje. Regina Juškaitė priklauso Stasio Butkaus šaulių kuopai, kuri jai visuose reikaluose talkininkauja.

* JACINTA AURELIJA ŽUKAITĖ vos turėdama 18 metų mirė kovo 19 d. savo namuose. Buvo pašarvota Steponausko laidotuvių namuose kur kovo 22 d. su ja atsisveikino skautai ir visuomenė. Žodį tarė ir su ja atsisveikino LB pirmininkas Jonas Urbonas ir skautų vardu Jūratė Pečiūrienė, Kun. Alfonsas Babonas sukalbėjo rožinį.

Kovo 23 d. po atlaikytų pamaldų Dievo Apvaizdos bažnyčioje, buvo palydėti į Holy Sepulchre kapines.

Jacina A. Žukaitė buvo gimusi 1954 met. rugsėjo 11 d. Detroito, lankė lituanistinę mokyklą ir buvo aktyvi skautė. Praėjusį pavasarį baigė gimnaziją ir nuo rudens studijavo Oakland Community Collegioje.

Liko nuliūdę tėveliai Stasė ir Petras Žukai, jaun. sesutė Kristina, vyr. brolis Morkus su šeima ir kiti giminės.

* ŽURN. VLADAS SELENIS Balfo direktorių suvažiavime Chicagoje kovo 31 d. išrinktas Bal-

fo direktorių tarybos pirmininku.

* ARCH. ALBERTAS KERELIS lankėsi Detroito ir apžinrėjo Dievo Apvaizdos bažnyčios ir Kultūrinio Centro statybą ir tuo reikalu turėjo pasitarimą su statybos komiteto pirmininku Algiju Rugeniu.

* LB APYLINKĖS SENIŲ susirinkimas įvykis balandžio 15 d. 12:15 val. Lietuvių Namuose. * ŠAULIŲ SUVAŽIAVIMAS prasidėd balandžio 14 d. Lietuvių Namuose 10 val. iškilmingas posėdis atidarymas.

Suvažiavime bus padaryti senosios valdybos pranešimai, aptarti šaulių reikalai ir išrinkta nauja 3 metams šaulių sąjungos valdyba.

Paskaitas skaitys: Bronius Bieliukas ir dr. Kazys Pautienis.

Vakare 7 val. ten pat įvyks banketas, kuriame meninę dalį išpildys Čiurlionio kanklių ansamblis, vad. muz. Onos Mikulskienės su soliste Irena Grigaliūnaite.

Sekmdienį balandžio 15 d. bus atlaikytos, už žuvusius dėl Lietuvos laisvės, pamaldos visose lietuvių parapijų bažnyčiose. Šaulių atstovai į Lietuvių Namus ren kasi 9:30 val.

Posėdis po pamaldų Lietuvių Namuose prasidės 12:30 ir tęsis iki bus išspręsti visi reikalai. Moterų sekcija turės atskirą savo posėdį.

SYCOR, INC.

Due to continuing expansion, Sycor, Inc. has the following additional requirements:

TOOL MAKER

Journeyman tool maker experienced in building fixtures and gauges and fabrication of sheet metal.

N. C. MACHINE OPERATOR

Experienced operator of numerically controlled machines. Specific experience on N. C. Bergmaster essential.

Excellent wages and fringe benefits.

For appointment for interview, call:

HELEN SHINAVAR

SYCOR, INC.

100 Phoenix Drive

Ann Arbor, Michigan 48104

313-971-0900, ext. 212

An Equal Opportunity Employer

(28-32)

JOURNEYMEN

OR

1ST CLASS SKILLED

LATHE OPERATORS

A.M. AND P.M. SHIFT

- Top wages with overtime available on long range contracts
- Blue Cross, Master medical
- Life Insurance
- 11 Paid Holidays
- Liberal vacations
- Stock purchase and profit sharing plans
- 7% Premium for P.M. Shift
- Clean and air conditioned working areas
- And other fringe benefits

SPEEDRING SYSTEMS

(Division of Schiller Industries Inc.)

7111 E. 11 Mile Rd., Warren, Mich.

Phone (313) 539-2100

An Equal Opportunity Employer

(28-29)

PETKUS LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

ALT S-GOS CLEVELANDO SKYRIAUS NARIAMS

Š. m. balandžio 15 d., sekmadienį, 12 val. Europe Travel Service patalpose, 911 E. 185 St. šaukiamas visuotinis skyriaus narių susirinkimas. Bus renkama nauja valdyba, atstovai į Sąjungos seimą ir aptariamieji kiti aktualūs reikalai.

Nariams atskirti kvietimai nebus siunčiami. Prašom nesivėluoti, nes salė gauta ribotam laikui.

Skyr. Valdyba

• Margaritos Kemėšytės-Sadūnienės mirties pranešime įsivėlė nemaloni klaida. Ji buvo sesuo ne Eleonoros Karvelienės, bet Eleonoros Karalienės. Atsiprašome.

• CLEVELANDO JAV-NIMAS ruošia Velykų šokių, kurie įvyks sekmadienį, balandžio 22 d. Greenmont Party Center, 4270 Monticello prie Green Rd. So. Euclide. Pradžia 8 val. Įėjimas 2 dol.

• CLEVELANDO VYRŲ OKTETAS š. m. gegužės 12 d. rengia iki šiol dar negirdėto pobūdžio koncertą. Tai 100-to dainų maratonas, per kurį Oktetas sudainuos beveik visas savo repertuaro dainas. Koncertas bus suskirstytas į septynias dalis, kurios prasidės kas valandą ir kiek viena dalis tris apie 45 minutes. Pirmoji dalis prasidės 7 val. šeštadienio vakarą, o paskutinioji 1 val. sekmadienio rytą. Publika į šį koncertą - maratoną yra kviečiama ateiti bet kada tarp 7 val. vakaro ir 2 val. ryto.

VELYKOMS ARTEJANT NEPAMIRŠKIME LIGONIŲ IR SENELIŲ

LB Clevelando apylinkės valdyba pavadė man rūpintis apleistais ir varge esančiais tautiečiais, kad jie būtų laike Velykų švenčių aplankyti, pasveikinti ir pagosti. Kadangi laiko liko labai mažai ir lankytojų kadrų sudaryti nepavyks, todėl į talką pasikviečia garbingos Ateitininkų organizacijos narius. Tad lankytojų turėsime.

Šiuo metu yra uždavinys kuo greičiausia sudaryti lankytinų asmenų sąrašą. Todėl kreipiuosi į mielus tautiečius, kad jei kas žino vieną ar kitą tokių lankytiną asmenį -- ligonį esantį ligoninėje ar namuose, senelį, kurį jau nepajėgia dalyvauti įvairiuose visuomeniniuose rengimuose, jaučiasi vienišas -- prašome kuo skubiausia pranešti man, kad būtų galima sudaryti pilnesnį tokių lankytinų asmenų sąrašą.

Bronius Gražulis, L.B. Clevelando Apylinkės Valdybos narys socialiniams reikalams. Tel. darbo metu 241-6788; vakarais 741-1782.

ARTIMO MEILĖS VAKARAS

Clevelando visuomenė š. m. balandžio 14 d., šeštadienį, 7 val. vakaro N. parapijos salėje išgirs mielą ir laukiamą mūsų klasiką, humoristą Vitalį Zukauską.

Kaip visuomet, taip ir ši kartą jis mums suteiks linksmą, džiaugsmingą pavasarišką nuotaiką bei kasdieninių rūpesčių užmiršimą. Taip pat matysime ir mkt. Pr. Karaliaus fantaziją -- "Astronautai", kurie įrodys, jog mūsų karta neapsileidusi savo pareigose tėvynei ir tautai, o priešingai labai aktyviai kovoja už pavergtos šalies laisvę.

Taigi šalia patirto džiaugsmo šiame vakare, mes ištiesime ir pagalbos ranką

artimui bei mūsų tautietei seselei M. Ksaverai dirbančiai tikrai pasiaukojantį misijų darbą Brazilijos džiunglėse. Tad laukiame visų atsilankantį į šį geros nuotaikos ir įdomų artimo meilei skirtą vakarą. Pensininkams įėjimas papigintas. (Sk.)

ŠV. JURGIO PARAPIJOS SUSIRINKIMAS

Praėjusį sekmadienį šv. Jurgio parapijos klebonas kun. B. Ivanauskas paskelbė, kad balandžio 29 d., sekmadienį, tuoj po lietuviškų pamaldų, šaukiamas visuotinis parapijos susirinkimas, kuriame bus išrinkta parapijos taryba.

Tarybos laikina organizacinę komitetą dabar sudaro: K. Civinskas, Z. Obelenis, Vl. Palubinskas, Pr. Razgaitis ir A. Skarnulis.

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS

lietuviui pensininkui materiai. Netoli E. 185 gatvės. Galima naudotis virtuve ir kitais patogumais. Skambinti savaitės dienomis po 3:30 val. vak. telef. 481-7081. (28-29)

PARDUODAMAS NAMAS

Mūrinis, vienos šeimos, dvigubas garažas prie E. 185 St. Arti prekybos centro, mokyklos ir autobuso. Parduoda savininkas. Skambinti 3-7 val. vak. tel.: 486-6540. (27-30)

PARDUODAMAS NAMAS

East 185 gatvės rajone, 3 miegamųjų, colonial. 20x22 garažas. Moderni virtuvė ir vonia. Parduoda savininkas. Tel. 531-2554. (29-32)

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SKILLED MACHINISTS

W&S 2 AC TURRET LATHE ENGINE LATHE

Must be capable of own setup. Experienced in short runs to close tolerances. Pleasant South Euclid location. Excellent fringe benefits.

DELAVAL

SPECIAL PRODUCTS DIVISION

4223 Monticello Near Green Rd. Cleveland, Ohio

An Equal Opportunity Employer (26-35)

MACHINE OPERATORS

GROWING FIRM NEEDS FULL TIME MACHINE OPERATORS ON BOTH 1ST & 2ND SHIFT.

COMPANY PAID HOSPITALIZATION, LIFE INSURANCE AND PROFIT SHARING.

NO SEASONABLE LAY OFFS. APPLY 9 A.M. TO 5 P.M.

HI-VOLTAGE EQUIPMENT DIVISION

4000 EAST 116 ST. CLEVELAND, OHIO 44105 An Equal Opportunity Employer (28-32)

BODY MAN
1st class only. To do body & frame work. Name your own price. 1-302-658-8208 (28-32)

BILLING CLERK
JOIN OUR LIVELY GROUP IN JOB you'll enjoy. You can qualify if you're a high school graduate with at least a year of general billing experience plus be able to do life typing & help answer our busy phones. Full benefits, of course. Call for an interview & start work immediately.
John Lorio
SAVIN BUSINESS MACHINE CORP.
450 COMMERCE DRIVE
FORT WASHINGTON INDUSTRIAL PARK, PA.
643-5300 (26-30)

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN FIRST CLASS TOOL MAKERS
EXPERIENCED ON GAGES & FIXTURES. STEADY WORK & FRINGE BENEFITS. APPLY OR WRITE ENMARK TOOL CO.
14835 STEPHENS DRIVE
EAST DETROIT, MICH. 48021 (28-30)

ALT Clevelando skyriaus metiniame susirinkime prie registracijos salės. Prie stalo sėdi M. Blynas, A. Antanaitis, O. Jokūbaitienė ir V. Stuogis, J. Garlos nuotrauka

ALT CLEVELANDO SKYRIAUS METINIS SUSIRINKIMAS

ALT Clevelando skyriaus metiniame susirinkime, š. m. balandžio 15 d., dalyvavo 21 organizacija su 44 atstovais. Susirinkimą tvarkingai pravedė prezidentas pirmininkas H. Idzelis.

ALT Clevelando sk. pirmininkas inž. Alg. Pautienis padarė veiklos pranešimą. Skyriaus valdyba sudarė M. Blynas (I vicepirm.), B. Natkevičaitė (II vicepirm.), A. Jonaitis (vidaus reik. vadov.), V. Stuogis (sekr.), E. Šarkauskienė (ižd.), S. Sankalaitė (inform.) ir A. Matulionis.

Valdyba turėjo 7 posėdžius. Sušaukti 4 organizacijų susirinkimai aktualiais reikalais.

Valdyba buvo aktyvi ir visur -- vienu ar kitu būdu -- reiškėsi:

1. 1972 m. geg. mėn. pirm. ir dalis vald. dalyvavo Žygio už Laisvę demonstracijoje Washingtone. Kartu su Washingtono ir Baltimorės lietuviams sudarė atskirą ryškią grupę.

2. Birželio 1 surengta didelė demonstracija Romo Kalantos atminimui ir protestui dėl sovietinės sprespaudos Lietuvoje! Buvo dalinami informaciniai lapeliai ir parašyta virš 1070 laišku bei telegramų amerikiečių įstaigoms, vadovaujantiems!

3. Birželio 11 prarastas traginių birželio išvežimų paminėjimas, Abejose įvykiuose lietuvių tikrai gausiai dalyvavo! Buvo priimtos rezoliucijos reikalaujančios Lietuvai laisvės, Pasiųstos Amerikos vadovaujantiems!

4. Liepos 27 suorganizuota lietuvių grupė su vėliavomis ir plakatais ir dalyvauta Pavergtų Tautų savaitės minėjime -- eisenoje. Lietuviai vėl skaitlingai dalyvavo!

5. Rugpjūčio 27, kartu su Lietuvos Vyčių seimu padėtas vainikas Lietuvos Kultūriniam Darbelyje, pagerbiant žuvusius už Laisvę.

6. Spalio mėn. 1 d. parodytas filmas "No Substitute for Victory", apie Amerikos nenorą laimėti Vietnamo karą... Ta proga taipgi priimta ir pasiųsta rezoliucija prez. Nixonui pro-

testuojant dėl pataikavimo sovietams.

7. 1973 Vasario 5-6 dienomis išgautos proklamacijos iš miesto ir apskrities vadovų. Clevelando merui R. Perk įteikta dovanėlė -- lietuviškas kryžius.

6. 1973 Vasario 11 d. surengtas "VASARIO 16" minėjimas praėjo ypač pakeltoje nuotaikoje. Minėjimo išvakarėse Lietuvos Gen. Konsulas A. Simutis buvo pagerbtas p.p. dr. K. Pautienų namuose suruoštame visuomenės susirinkime -- vakarienėje.

"Vasario 16" minėjimą palankiai aprašė dienraštis Cleveland Press, Lietuvos Laisvini mo reikalams surinkta rekordinė aukų suma -- \$2329, neskaitant: Viliui -- \$22, ir L. Bendr. -- \$5.

9. 1973 Vasario 16 miestocentre iškilta Lietuvos trispalvė vėliava.

Valdyba -- jos nariai -- pagal galimybes dalyvavo estų ir latvių nepriklausomybės minėjimuose. Taipgi raštu sveikino kitas tautybes jų šventėse! Pasveikintas Amerikos Latvių Kongresas.

Reaguota į visus svarbesnius įvykius: Voice of America menkinimą, sovietų rėmimą, konsulo lankymąsi Lietuvoje, tikybos persekiojimą sovietų okupuotoje Lietuvoje. Rašyta laiška, siūstos rezoliucijos!

Susirinkimas priėmė paduotąją apyskaitą ir patvirtino pranešimus, išreikšdamas padėką energingam Pirmininkui bei visi valdybai už tokią pozityvią ir aktyvią veiklą. ALT Clevelando Skyrius tapo vienas iš veikliausių visoje Amerikoje!

Skyriaus metinės pajamos -- \$4,648.11. Išlaidos -- \$4,068.55. Kasos likutis 1973.4.1. -- \$579.55.

Sekantiems metams skyriaus pirmininku vėl buvo išrinktas inž. Algimantas Pautienis. Valdybon sutiko teiti ir buvo išrinkti: M. Blynas, A. Jonaitis, S. San-

kalaitė, V. Stuogis, M. Trainauskaitė, Alg. Tekorius, Z. Peckus sutiko teiti kaip -- kandidatas -- reikalui esant.

Susirinkimo eigoje buvo svarstyti kiti politinės veiklos reikalai. Visas susirinkimas buvo prarastas tikrai darbingoje, vieningoje ir našioje nuotaikoje. -- Nuomonės skyrėsi tikrai metoduose. Pirmininkas pabaigoje padėkojo visiems rėmusiems valdybos darbą, ypač Čiurlionio Ansambliui ir jo vadovams, kurie visada talkininkavo. Skyriaus valdyba gerai ir draugiškai sugyveno su Clevelando Lietuvių Bendruomenės Apylinkės ir laikėsi abipalio talkininkavimo principo.

Priimtos -- susirinkimo pareigos -- kelios rezoliucijos: 1 -- reikalauti, kad JAV duodama sovietams prekybinį palankumą siektų išgauti sovietinės sprespaudos panaikinimo okupuotoje Lietuvoje.

II -- Smerklamas vaikų -- jaunimo vežimas į sovietines -- komunistines pionierių stovyklas. (mb)

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31601 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• Gyvybės, sveikatos ir pensijų draudimo, o taip pat akcijų -- investavimo (mutual funds) reikalais kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

TRUSSES -- BACK SUPPORTS ELASTIC STOCKINGS EXPERT FITTER ON DUTY. 9:00 AM TO 5:00 PM. ROTH-WARREN PHARMACY 1619 Euclid Ave. 241-7340

LVS Ramovė Clevelando skyriaus naujai išrinktoji valdyba pasiskirstė pareigomis ir aptarė ateities veiklą. Nuotraukoje iš kairės: parengimų vadovas Petras Vaiginis, vicepirm. Stasys Astrauskas, pirm. Antanas Jonaitis, ižd. Pranas Mainelis ir sekr. Edvardas Blumentalis. V. Bacevičiaus nuotrauka

TICKETS NOW ON SALE!
METROPOLITAN OPERA
APRIL 30 THRU MAY 5 IN CLEVELAND PUBLIC AUDITORIUM
Apr. 30, Eve: TOSCA
May 1, Eve: LUCIA DI
May 2, Eve: IL TROVATORE
May 3, Eve: CARMEN
May 4, Eve: MACBETH
May 5, Mat: AIDA
May 5, Eve: BARBER OF SEVILLE
PRICES: \$2.50, \$4, \$5, \$6, \$7, \$8, \$10, \$11, \$12, \$16 (No Tax)
Tickets Available for All Operas -- Not All Prices for Some Operas.
BOX OFFICE: Broadway Savings & Loan Lobby, 299 Euclid Ave. -- Phone 521-8897
Open 9:30 A.M.-5:30 P.M. Librettos on Sale. Knabe Piano used Exclusively

PADĖKA

Brangiam vyrui ir tėvui

šauliui BRONIUI GRINCIUI mirus,

atlikusiam paskutinį dvasinį patarnavimą laidotuvių koplyčioje ir atnašavusiam laidotuvių šv. Mišias šv. M. Nepaliaujamos Pagalbos parapijos klebonui J. Angelačiui, atlikusiam religines apeigas kapinėse -- klebonui Goldikovskui, gausiai suvažiavusiems giminėms, Clevelando šaulių kar. Juozapavičiaus kuopos pirminkui dr. K. Pautieniiui pravedusiam atsisveikinimo akademiją, sesėms šaulėms už širdingą pagūdą bei medžiaginę paramą, taip pat ir broliams šauliams už gėles ir brangią atmintį -- tautinę vėliavą. Ponui J. Malskui už tartą nuosirdų atsisveikinimo žodį ir užuojautą LB Clevelando Apylinkės vardu. Visiems sesėms ir broliams lietuviams, taip gausiai aplankiusiems ir palydėjusiems į amžinojo poilsio vietą bei aukojusiems šv. Mišioms, grabnešiam, vargonininkui ir mišių patarnautojams reiškiamė kuosirdingiausia padėką.

Liūdinti žmona -- Uršulė ir sūnūs Algis ir Rimas

SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALŪKANAS UŽ PADĖTUS INDĖLIUS.

Už paprastus indėlius moka 5%

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus pasiūlyta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior -- (Near Rapid)
Telephone 681-8100

OPERATORS

Power Sewing Machine operators to work on Singer Zig Zag machine. Good control necessary. Steady work, West Oak Lane. Call 215-549-9200 for appointment. Phila., Pa. (28-30)

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN or 1ST CLASS SKILLED AUTOMATIC SCREW MACHINE OPERATORS SET UP MEN. ON BROWN & SHARPE. Steady work, and fringe benefits. MEL-BA MFG. CORP. 6295 Lear Nagle Rd. North Ridgeville, Ohio. 216-777-4936 (23-32)

LINOTYPE OPERATOR

Experienced Linotype Operators needed to maintain and supervise new linotype operation. Must be familiar with equipment and capable of repairing, adjusting, and minimizing downtime.

Write detailing experience and salary desired or apply in person to:

SPENCER GIFTS

BOX 35 ATLANTIC CITY, N. J. 08411 (28-30)

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Prof. S. Žymantas, Dirvos bendradarbis, gruodžio mėn. turėjęs sunkų širdies smūgį, balandžio 6 sukrito namuose ir greitąja pagalba buvo nuvežtas į šv. Juozapo ligoninę, kur šiuo metu yra kritiškame sąraše ir griežtoji Coronary Care Clinic priežiūroje.

ČIURLIONIO ANSAMBLIO KANKLIŲ ORKESTRAS VYKSTA KONCERTUI Į DETROITĄ

Šį šeštadienį, balandžio 14 d. čiurlioniečiai kanklininkai, vadovaujami Onos

Mikulskienės, su savo solistėmis — Irena Grigaliūnaitė ir duos koncertą Detroito, Lietuvos šaulių Sąjungos Tremtyje suvažiavimo dalyviams ir visuomenei.

• Jaunimo žygis už Tikėjimo Laisvę su šiuo Verbų sekmadieniu, balandžio 15 d., skelbia vąjį kviesdamas visus lietuvius įsijungti į mūsų lietuviškas parapijas. Pasirūpinti mūsų parapijas atgaivinti, lietuvišką dvasią sustiprinti ir tapinti jos nariais.

DIRVAI AUKOJO

Atnaujindami prenumeratą į kitomis progomis aukojo šie Dirvos skaitytojai:

V. Dedulionis, Cleveland 2,00
A. Matulionis, Cleveland 2,00
V. Apeikis, Los Angeles 2,00
V. Ralsys, W. Germany 12,00
S. Šimoliūnas, Detroit 7,00
V. Tauras, Chicago 2,00
J. Kalnietis, Caronsville 2,00
S. Radzys, Chicago 1,00
H. Bankaitis, Cleveland 7,00
P. Babickas, Worcester 3,00
P. Baltunis, La Salle 2,00
N. Linkus, Oak Lawn 2,00
A. Traška, Chicago 7,00
P. Matukas, Rochester 2,00
A. Gustaitis, Los Angeles 1,00
K. Petrauskas, Chicago 5,00
V. Paukštys, West Hill 2,00
H. Misliuskas, Media 2,00
V. Senkus, Cleveland 5,00
G. Daugirdas, Chicago 2,00
V. Tomkus, North Palm Beach 10,00
L. Sagys, Lyndhurst 10,00
V. Janulevičius, Cleveland 2,00
J. Žostautas, Richton Pk. 7,00
V. Vaitūzis, N. Guilford 7,00
A. Beresnevičius, No. Bay 4,95
P. Karalius, Cleveland 7,00
V. Matulevičius, Weston .. 7,00
P. Adomaitis, Chicago 7,00
J. Kučiauskas, Baltimore .. 2,00
V. Bieliūnas, Venezuela ... 2,00
G. Kazlauskas, L. A. 7,00
J. Jankus, Chicago 2,00
S. Pacevičius, Toronto 7,00
C. Sruga, Elgin 5,00
K. Butkus, Woodhaven 2,00
K. Krulikas, Richmond Hill 5,00

Visiems aukotojams Dirva nuoširdžiai dėkoja.

• Encyclopedia Lituanica administracija darė ką tik galėjo, kad susidarytų tiek prenumeratorių, iš kurių gaunamas prenumeratos mokestis iganintų testų pradėta darba ir be didesnių sunkumų laimingai jį užbaigti. Deja, mūsų viltys nepasiteisino. Enciklopedijos redaktoriai savo ruožtu deda didžiausias pastangas, kad tomas galėtų sekti toliau be didesnių protarpų, bet ir čia susiduriama su vis didėjančiais sunkumais.

Nuo darbo pradžios praėjo daugiau kaip 8 metai. Per tą laiką kainos iškilo daugiau 25%. Kai tebėra tokia vargana padėtis, administracija neberanda kitos išeities, kaip pakelti tomo kainą iki \$20.00. Tačiau naujieji prenumeratoriai dar turi labai puikią progą pasinaudoti sena pirmųjų dviejų tomų kaina (\$15.00). Lengvata tokia: kas Encyclopedia Lituanica užsiprenumeruos iki 1973 m. gegužės 1 d., tas I ir II tomus gaus po \$15.00. Po gegužės pirmos dienos visų tomų kaina bus \$20.00. Prašome šia lengvata pasinaudoti. Laukiame Jūsų užsakymo.

Užsakymus siųsti: Encyclopedia Lituanica, 395 W. Broadway, P. O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127, USA. Telef.: darbo metu (617) 268-7730, o vakarais (617) 282-2759.

Skaitykit ir platinkit DIRVĄ

Kazimiera Sakalienė

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

ANTANAS GRINIUS

MIRĖ ANTANAS BANIONIS

Po sunkios ligos balandžio 10 d. Detroito mirė Korp. Neo-Lithuania filiteris Antanas Banionis. Pagarbintas Baužienės laidojimo koplyčioje. Laidojamas balandžio 14 d.

ČIURLIONIO ANSAMBLIO KONCERTAS

LB apylinkės valdyba pakvietusi Detroito čiurlioniškus ir nusamdžiusi koncertui didelę Crestwood High School auditoriją tikėjosi turėti tiek pat svečių, kaip buvo 1971 metais gegužės 16 d. kuomet šį koncertą rengė Detroito šauliai ir atvykusieji į koncertą svečiai vos galėjo sutilpti salėje.

Balandžio 1 d. Detroito oras buvo pavasariškas. Tačiau žmonės į Čiurlionio koncertą, įvyksiantį šioje pačioje vietoje, traukė pamažu ir atvykusiųjų skaičius neužpildė visos auditorijos. Koncertas pradėtas su 10 minu-

čių pavėlavimu, 3:10 val. atsidarė scena ir mes išvydome Čiurlionio Ansamblių visoje jo didybėje. Žmogus žiūri į juos ir galvoji: mes senstame, mūsų eilės retėja, o Čiurlionio ansamblio žmonės ne tik kad nesensta, bet dar ir jaunėja.

Visa Čiurlionio ansamblio atvežta Detroito programa buvo turininga, dainos meniškai skambėjo ir tautiniai šokiai gražiai buvo pašokti. O kad tai visiems patiko, galima spėti iš gausių plojimų, kurių pasipildavo po kiekvienos dainos ir šokio.

Dainoms vadovavo kom. Alfonso Mikulskis, kanklių orkestrui muz. Ona Mikulskienė, chorm. ir koncertmeisteris Rytas Babickas, režisierius ir šokių vadovas Petras Maželis ir

(Nukelta į 6 psl.)

MUELLER BRASS CO.
Has immediate openings for experienced AUTOMATIC SCREW MACHINE OPERATOR and/or set up. APPLY HOURLY PERSONNEL OFFICE
1925 LAPEER AVE.
PORT HURON, MICH.
An Equal Opportunity Employer (28-30)

VIRŠUJE: Iš praeitą savaitę Clevelande suruoštos modų parodos. Nuotraukoje modeliojos.

J. Carlos nuotrauka

• Naujasis Jurgio Gliados romanas "SUNKIAUSIU KELIU" įdomiai vaizduoja Lietuvos nepriklausomybės pradžią — mūsų tautos ryžtą eiti nuosavu laisvės keliu. M. Sleževičiaus vyriausybės sudarymą, savanorių pašaukimą ir kita.

Išleido Dr. K. Griniaus Fondas — c/o J. Urbeliš, 1649 No. Broadway, Melrose Park, Ill. 60160.

WANTED
SHEARMAN
PRESS BRAKE OPERATORS
SHEET METAL MECHANICS
WELDERS
AND
LABORERS
TO WORK ON SHEET METAL FABRICATIONS AND ELECTRICAL CABINETS.
STEADY WORK COMPANY, PAID BENEFITS.
INTERVIEWING 8 A.M. to 11 A.M.
FORMWELD PRODUCTS CO.
1530 COIT AVE.
(Go South on E. 152 St. to end of Street)
CLEVELAND, OHIO (2029)

MUMS MALONU PRANEŠTI VISIEMS SIUNTINIŲ SIUNTĖJAMS LIETUVOJE IR U.S.S.R.

Kad dabar siūlome didelį naują pasirinkimą įvairių naujų daiktų kartu

MOTOCIKLUS, ŠALDYTUVUS, SKALBIMUI MAŠINAS, TELE-VIZIJOS APARATUS, KAMERAS, SIUVIMO MAŠINAS, BALDUS.

Taip pat rūbus, medžiagas, kailinius, rankinius laikrodžius ir maisto produktus.

NAUJI AUTOMOBILIŲ MODELIAI:

ZHIGULI VAZ 2101	\$3520.00
MOSKVICH 412 IE	\$3570.00
MOSKVICH 408 IE	\$3285.00
ZAPOROZHETS ZAZ 969	\$2250.00

MES YPATINGAI SIŪLOME NAUJAUSIĄ PAGERINTĄ EXPORT MODELĮ ZHIGULI VAZ 2103, 75 H.P. 4-durų SEDAN
Kaina \$4036.50

(rodoma Automobilių Parodoje Coliseum New Yorke)

PODAROGIFTS, INC. — VIENINTELĖ firma Amerikoje, siunčianti dovaninius sertifikatus per VNESHPOSYLTORGĄ be jokių tarpininkų, bankų, ir kt.

PODAROGIFTS, INC. — yra VIENINTELĖ firma Amerikoje, kuri priima užsakymus PREFERENTIAL ROUBLE CERTIFICATES — SPECIALIOS PIRMININYBĖS PAŽYMEJIMAMS kiekvienas po \$2.60 ir pristato šiuos užsakymus tiesioginiai per VNESHPOSYLTORGĄ aukštos kokybės prekės gaunamos specialiose krautuvėse ir priekių sandėliuose daugelyje dideliuose miestuose LIETUVOJE ir USSR.

PODAROGIFTS, INC. — gauna iš VNESHPOSYLTORGO pranešimą apie kiekvieno užsakymo įvykdymą ir painformuoja siuntėją.

PODAROGIFTS, INC. — yra VIENINTELĖ firma Amerikoje, pateikianti persiuntimo įrodymus, atitinkančius jos susitarimą su VNESHPOSYLTORGU.

Klijentų patogumui, užsakymus galima paduoti bet kuriai prie mūsų prisijungusiai firmai:

Globe Parcel Service, Inc., 723 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106

Cosmos Parcels Express Corp., 488 Madison Ave., New York, N. Y. 10022

Package Express & Travel Agency, 1776 Broadway, New York, N. Y. 10019

arba tiesioginiai į mūsų vyriausią įstaigą:

PODAROGIFTS, INC.

240 FIFTH AVENUE (tarp 27 28 g-vės), New York, N. Y. 10001
Tel.: (212) 685-4537

Mielai ONAI BIEŽIENEI, jos vyrui

DR. STEPONUI BIEŽIUI

mirus, jai ir jos dukrai liūdesio valan-

doj nuoširdžiai užjaučiam ir kartu liū-

dime

Ieva ir Albinas
Trečiokai

Dideliam visuomenininkui ir Tautinės Sąjungos veikėjui

DR. JUOZUI JURKŪNUI

ir šeimai, brangiai motinai MARIJAI JURKŪNIENEI Suvalkų trikampyje

mirus, reiškiamo gilią užuojautą

A.L.T. S-gos Los Angeles
Skyriaus valdyba ir
nariai

Mielam prieteliui

DR. JUOZUI JURKŪNUI

ir šeimai, mylimai motinai MARIJAI JURKŪNIENEI Suvalkų trikampyje mirus, nuoširdžiai užuojautą reiškiamo ir kartu liūdime

A. V. Mažeikai ir šeima

Mielam Prieteliui

DR. STEPONUI BIEŽIUI

mirus, p. ONAI BIEŽIENEI, dukrai JOLANTAI ir visiems giminiams užjaučiame ir skausmu dalinamės

Bronė ir Antanas Kalvaičiai

Lietuvos Dramos Teatro aktorei

ANTANINAI

VAINIŪNAITEI-KUBERTAVIČIENEI

Lietuvoje mirus, dukrai DALIAI, žentui dr. JONUI MAURUKUI ir jų visai šeimai reiškiu gilią užuojautą